@zwnne

ACTUALITEITEN AVG & UAVG

controverses over corona | vragen over inzage en verbeteringsrechten | vergeetrecht | biometrie | normuitleg gerechtvaardigd belang | vergeetrechten | cookiemuren | verzamelwet gegevensbescherming

Prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE

iuris legal

eLaw Leiden

1

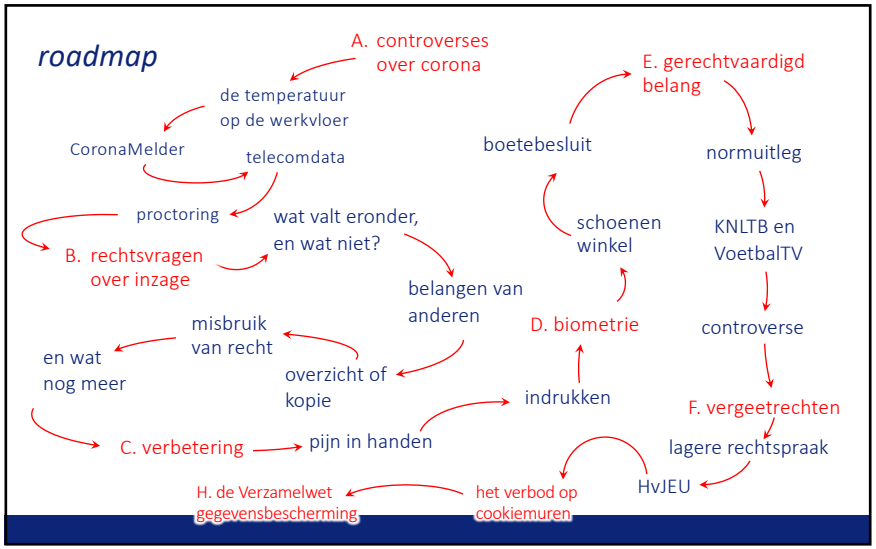

2

A.
CONTROVERSE OVER CORONA

de temperatuur op de werkvloer

3

GBA
Gegevensbeschermingsautoriteit

Mag een bedrijf of werkgever algemene en systematische controles van de lichaams-temperatuur van werknemers en/of bezoekers uitoefenen?

De Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit beschouwt de loutere opname van de lichaamstemperatuur niet als een verwerking van persoonsgegevens. Voor zover dergelijke temperatuuropname dus niet gepaard gaat met een bijkomende registratie of verwerking van persoonsgegevens, is de AVG niet van toepassing.

In het algemeen geldt hier dat een werkgever geen maatregelen kan nemen die het bestaande arbeidsrechtelijk regelgevend kader of instructies van bevoegde overheden te buiten gaan.

4

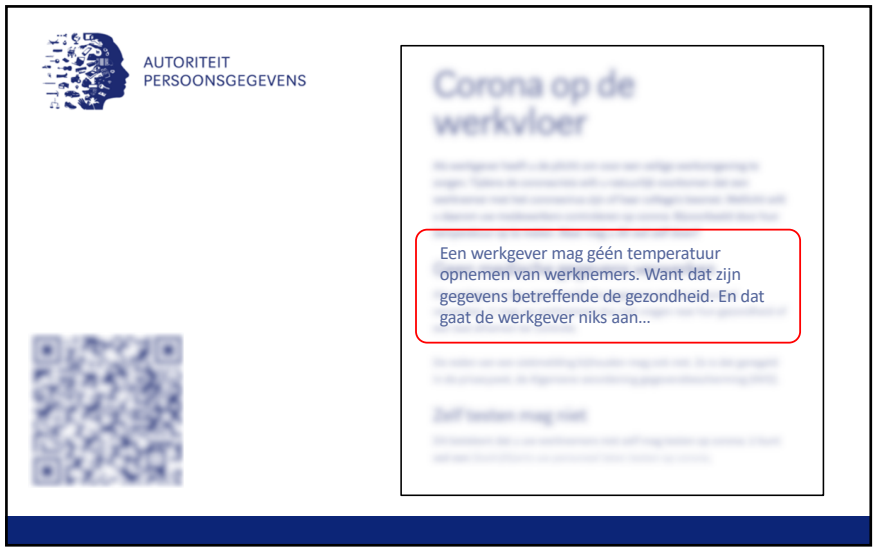

5

6

7

8

G-J. Zwenne 2020

op de werkvloer…

Art. 4(2) AVG

een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens

geautomatiseerde..?

is er sprake van verwerking van persoonsgegevens..?

Art. 2.1 AVG

- AVG is van toepassing op de geheel of gedeeltelijke geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens
- AVG verbiedt de verwerking van gezondheidsgegevens, tenzij…
- o.a. met uitdrukkelijke toestemming, vitaal belang

Eronder valt nog niet het aflezen van de temperatuur op een display. Het raadplegen van iets dat wordt getoond op een scherm is géén geautomatiseerde verwerking

Art. 22.2a UAVG

levensbedreigende situatie…?

in vrijheid gegeven..?

Art. 4(11) AVG

overw. 43 AVG: Om ervoor te zorgen dat toestemming vrijelijk wordt verleend, mag toestemming geen geldige rechtsgrond zijn voor de verwerking van persoonsgegevens in een specifiek geval wanneer er sprake is van een duidelijke wanverhouding tussen de betrokkene en de verwerkingsverantwoordelijke…

9

wat als het wél verwerking van gezondheidsgegevens zou zijn…?

verwerking van gezondheidsgegevens is verboden.

tenzij…

(g) de verwerking is noodzakelijk om redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid, zoals bescherming tegen ernstige grensoverschrijdende gevaren voor de gezondheid […]

- ❑ op grond van Unierecht of lidstatelijk recht
- ❑ waarin passende en specifieke maatregelen zijn opgenomen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene, m.n. van het beroepsgeheim

Art. 9.1 - 9.2 AVG

Art. 3.2 Arbowet

Art. 7:611 BW

10

wettelijke plicht: goed werkgever resp. veilige werkomgeving

Art. 6.1c AVG

werkgever en de werknemer zijn verplicht zich als een goed werkgever en een goed werknemer te gedragen.

Art. 7:611 BW

arbeidsplaatsen zijn veilig toegankelijk en kunnen veilig worden verlaten. Ze worden zodanig ontworpen, gebouwd, uitgerust, in bedrijf gesteld, gebruikt en onderhouden, dat gevaar voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers zoveel mogelijk is voorkomen. Voorts worden zij zindelijk, zoveel mogelijk vrij van stof en voor zover de veiligheid van de arbeidsplaats dat vereist, ordelijk gehouden.

Art. 3.2 Arbowet

voldoende concreet…?

inbreuk voorzienbaar?

Aangezien daardoor het privéleven van de betrokkenen wordt geraakt, behoeft het verzamelen, vastleggen, bewerken, bewaren en gebruiken van de ANPR-gegevens, zoals dat in feite heeft plaatsgevonden, een voldoende precieze wettelijke grondslag […] De door het Hof genoemde algemene taakstelling van de Belastingdienst, waarmee het Hof kennelijk het oog heeft op artikel 2, lid 1, van de Uitvoeringsregeling Belastingdienst 2003, voldoet niet aan dit vereiste. Dat artikel bepaalt slechts in algemene zin dat de Belastingdienst is belast met de heffing en invordering van rijksbelastingen […]

HR 24 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:288

11

12

toetsvraag 1

De Belgische privacytoezichthouder, de Gegevensbeschermingsautoriteit, vindt dat het opnemen van de lichaamstemperatuur op de werkvloer op zichzelf nog niet kwalificeert als een verwerking van persoonsgegevens.

A. Dit is juist

B. Dit is onjuist

13

A.
CONTROVERSE OVER CORONA

de CoronaMelder

14

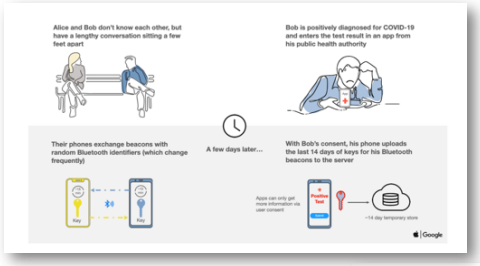

15

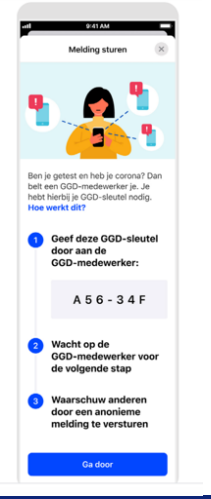

16

G-J. Zwenne 2020

taak van algemeen belang of toestemming…?

Wet publieke gezondheid …? *in vrijheid gegeven..?*

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS	PELS RIJCKEN	Raad van State
toestemming kan niet, want gebruiker kan zijn op andere devices vastgelegde codes niet verwijderen overeenkomstig het wissingsrecht van art. 17.1 AVG	*toestemming kan wel, want gebruiker kiest er zelf voor* *wissingsrecht van art. 17.1 AVG is niet van toepassing o.g.v. art. art. 11.1 AVG* *andere EU-lidstaten en EDPB gaan ook uit van toestemming…*	*verdedigbaar is dat vanwege het feit dat gebruik vrijwillig is toestemming, gelet op de AVG, een toereikende grondslag vormt voor met gebruik van de app samenhangende verwerkingen van persoonsgegevens*

17

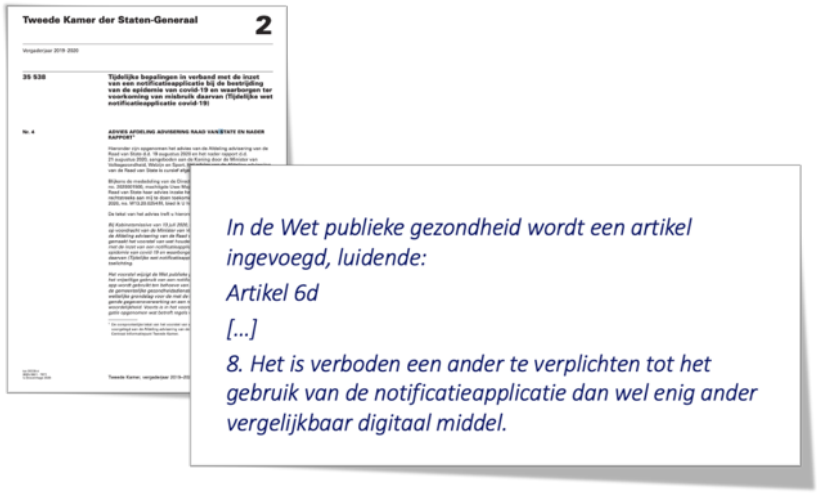

18

19

toetsvraag 2

Volgens de docent , prof. mr. Zwenne, kunnen de gegevensverwerkingen in het kader van de CoronaMelder wél worden gebaseerd op de uitdrukkelijke toestemming van de gebruiker

A. *Dit is juist*

B. *Dit is onjuist*

20

A.
CONTROVERSE OVER CORONA

telecomgegevens

21

hoe en waarom telecomgegevens gebruiken..?

Wél

- om te zien in hoeverre maatregelen effectief zijn
- om in te schatten hoe de pandemie zich ontwikkelt

Bijv. als in Nederland de terrassen opengaan en in België nog niet

En níet

- om individuen te volgen en hen aan te spreken op hun gedrag

Singapore, China(?)

22

welke regels gelden er voor telecomgegevens..?

- regels voor locatiegegevens die wél en niet worden gebruikt om telecomdiensten aan te bieden
- van toepassing op telecomaanbieders
- uitzonderingen

art. 11.5 Telecomwet

telecomgegevens moeten worden geanonimiseerd, behalve als deze nodig zijn voor het verzorgen van de telecomdienst (incl. facturering en beheer ervan)

en, mét toestemming, mogen de gegevens worden gebruikt voor voor marketing van telecomdiensten of voor zgn. «toegevoegde waarde dienst»

- *nationale veiligheid;*
- *voorkoming, opsporing en vervolging van strafbare feiten.*

bestrijding van pandemie ?

23

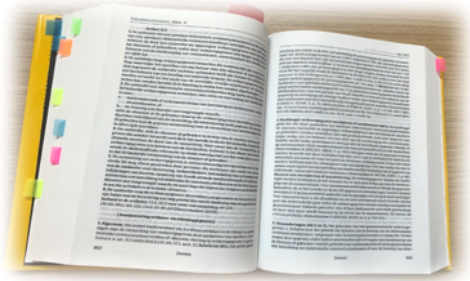

anonimiseren!

24

maar wat is «anoniem»…?

«niet-identificeerbaar»

(26) Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken.

Om uit te maken of van middelen redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen

overw. 26 Preambule AVG

Het is niet vereist dat iedere mogelijkheid de gegevens met betrekking tot personen te gebruiken, is uitgesloten. Is deze mogelijkheid weliswaar theoretisch aanwezig maar is ondenkbaar dat dit ook daadwerkelijk gebeurt, dan kan ervan worden uitgegaan dat de gegevens niet als persoonsgegevens worden aangemerkt.

kamerstukken II 1997/98, 25892, nr. 3, p. 48

25

de andere EU-privacytoezichthouders…

Met anonimisering wordt gedoeld op het gebruik van een reeks technieken die het onmogelijk maken om gegevens met een "redelijke" inspanning te koppelen aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Bij deze "redelijkheidstoets" moet rekening worden gehouden met zowel objectieve aspecten (vereiste tijd en technische middelen) als contextuele elementen die per geval kunnen verschillen (zoals zeldzaamheid van een verschijnsel, populatiedichtheid, aard en volume van de gegevens). Als de gegevens niet door deze toets komen, zijn ze niet geanonimiseerd en blijft de AVG er dus op van toepassing.

26

AP weet het beter…(?)

AP brief 25 juni 2018 inzake Normenkader digitale billboards

De AP heeft in haar Beleidsregels cameratoezicht uitgelegd dat ook sprake kan zijn van persoonsgegevens als personen niet of niet herkenbaar in beeld worden gebracht, zolang de beelden betrekking hebben op een natuurlijke persoon en die persoon identificeerbaar is. […]

Alleen in uitzonderlijke gevallen zal dus géén sprake zijn van de verwerking van persoonsgegevens, als de camera's technisch zodanig zijn ingericht dat het absoluut niet mogelijk is om mensen herkenbaar in beeld te brengen.

?!

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

Het is niet vereist dat iedere mogelijkheid de gegevens met betrekking tot personen te gebruiken, is uitgesloten. Is deze mogelijkheid weliswaar theoretisch aanwezig maar is ondenkbaar dat dit ook daadwerkelijk gebeurt, dan kan ervan worden uitgegaan dat de gegevens niet als persoonsgegevens worden aangemerkt.

kamerstukken II 1997/98, 25892, nr. 3, p. 48

27

dus volgens AP…

lees: andere EU-lidstaten met dezelfde wetgeving als Nederland (!)

Gebruik telecomdata tegen corona kan alléén met wet

Nieuwsbericht / 1 april 2020

Categorie: Privacy & corona, Internet en telecom

Locatiegegevens gebruiken om de overheid te helpen in de strijd tegen het coronavirus is niet volledig onmogelijk, maar kan alleen als daar een wettelijke regeling voor bestaat. Dat zegt de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) in reactie op ideeën om locatiegegevens van burgers in te zetten om verspreiding van het virus te remmen.

'We zien in andere landen systemen waarbij de overheid locatiegegevens van telecombedrijven gebruikt tegen verspreiding van het coronavirus', zegt AP-voorzitter Aleid Wolfsen.

'Ook in Nederland worden dit soort ideeën geopperd. Maar dit kan niet zomaar. Wij hebben gekeken hoe dit eventueel kan, mocht de Nederlandse overheid dit willen'.

28

en dus…

Locatiegegevens niet anoniem

Volgens zowel privacywet AVG als de Telecommunicatiewet mogen telecombedrijven niet zomaar gegevens van klanten delen met de overheid. Tenzij al die klanten daarvoor zelf toestemming hebben gegeven of de gegevens anoniem zijn.

Toestemming vragen van alle Nederlanders is in dit geval te omslachtig. En het anoniem maken van dit soort gegevens kan niet, omdat dat nooit onomkeerbaar is.

Wie weet waar iemand woont of werkt en die gegevens combineert met de 'geanonimiseerde' locatiegegevens van heel veel mensen, kan met die combinatie achterhalen wie bij welke locatiegegevens hoort.

'Dat maakt van deze gegevens persoonsgegevens en die mag je niet zomaar delen', zegt Wolfsen.

Locatiegegevens kunnen helpen

De AP ziet dat het beeld bestaat dat het beperkt en onder strenge voorwaarden gebruiken van locatiegegevens de overheid mogelijk kan helpen om de verspreiding van het virus in te dammen.

29

Van je schulden hoeft de GGD niet te weten

de huisarts van mensen die geen toestemming gaven voor gebruik ervan door anderen, zijn toegankelijk gemaakt voor huisartsenposten en eerste hulpen in het ziekenhuis. Het kabinet werkt aan een spoedwet om locatiegegevens van mobiele bellers te laten onderzoeken door het RIVM, om zo voorspellingen te doen over de verspreiding van het virus.

Wolfsen eist dat het om maatregelen gaat die de bescherming van persoonsgegevens zo goed mogelijk waarborgen. „Over die spoedwet hebben wij net advies uitgebracht aan het kabinet. Wij sluiten niet uit dat de analyse van die locatiedata op een privacy-vriendelijke manier kan, maar aan twee voorwaarden moeten worden voldaan. Onze adviezen worden meestal opgevolgd, omdat wij een wet buiten werking kunnen stellen als de AVG wordt geschonden", zegt Wolfsen.

??

30

POLITICO

Meet the Dutchman who cried foul on Europe's tracking technology

As European governments rushed to embrace technology to fight the coronavirus, a plainspoken Dutchman emerged as a thorn in their side. Aleid Wolfsen's message: Don't pretend your solutions are privacy-friendly.

In a group that normally keeps disagreements quiet, Wolfsen stands out. A former politician and mayor of Utrecht who had no formal training in data protection when he took on his role in 2016, he has repeatedly been at odds …her watchdogs, most of whom do not …s political background.

The official in charge of Europe's grouping of privacy regulators was also keen to play down any disagreements. There is "no difference in the positions" of different privacy regulators and the "Dutch case was a specific case," Andrea Jelinek said, while a spokesperson for the group, the European Data Protection Board, added:

"The legal concept of anonymization is not an absolute concept."

Europe's Data Protection Supervisor, who had OK'd the Commission's use of telecoms data to track the coronavirus, said: "There is a difference between the technical impossibility of doing something to the very end, and something which we would call an effective anonymization."

!

31

Kamerstukken II 2019/20, 35479 Wetsvoorstel Tijdelijke informatieverstrekking RIVM

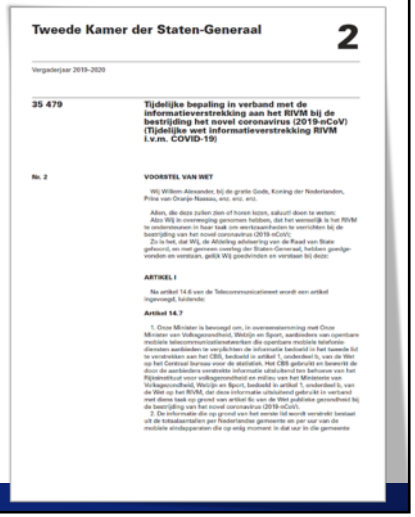
Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2019-2020

35 479 Tijdelijke bepaling in verband met de informatieverstrekking aan het RIVM bij de bestrijding het novel coronavirus (2019-nCoV) (Tijdelijke wet informatieverstrekking RIVM i.v.m. COVID-19)

Nr. 2 VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is het RIVM te ondersteunen in haar taak om werkzaamheden te verrichten bij de bestrijding van het novel coronavirus (2019-nCoV);

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Na artikel 14.6 van de Telecommunicatiewet wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 14.7

1. Onze Minister is bevoegd om, in overeenstemming met Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, aanbieders van openbare mobiele telecommunicatienetwerken die openbare mobiele telefoniediensten aanbieden te verplichten de informatie bedoeld in het tweede lid te verstrekken aan het CBS, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet op het Centraal bureau voor de statistiek. Het CBS gebruikt en bewerkt de door de aanbieders verstrekte informatie uitsluitend ten behoeve van het Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet op het RIVM, dat deze informatie uitsluitend gebruikt in verband met deze taak op grond van artikel 6c van de Wet publieke gezondheid bij de bestrijding van het novel coronavirus (2019-nCoV).

2. De informatie die op grond van het eerste lid wordt verstrekt bestaat uit de totaalaantallen per Nederlandse gemeente en per uur van de mobiele eindapparaten die op enig moment in dat uur in die gemeente

32

Kst II 2020/21, 35479, nr. 3, p. 6-7

Wetsvoorstel Tijdelijke wet informatieverstrekking RIVM in verband met COVID-19

Er is misschien een theoretische mogelijkheid om te identificeren.

Maar daarmee zijn het nog geen persoons-gegevens…!

De informatie […] is wegens het hoge aggregatieniveau en het minimale getal van 15 per groep per gemeente per uur, naar het oordeel van de regering niet herleidbaar tot identificeerbare natuurlijke personen.

Hoewel er studies zijn die de – theoretische – mogelijkheid aantonen om in bepaalde gevallen ook geaggregeerde locatiedata te herleiden tot identificeerbare natuurlijke personen, valt niet redelijkerwijs te verwachten dat de verwerkingsverantwoordelijke of een andere persoon deze middelen gebruikt.

De kosten van en de tijd benodigd voor identificatie zonder daarbij gebruik te kunnen maken van de brongegevens (de locatie- en verkeersgegevens die de aanbieders beheren) maken een dergelijke identificatie onwaarschijnlijk. Belangrijk hierbij is dat het de aanbieders op grond van de Telecommunicatiewet verboden is om de brongegevens aan derden ter beschikking te stellen.

33

controverse…!

Daarbij verwijst de regering naar HvJ EU 19 oktober 2016, C-582/14, Breyer/Duitsland, ECLI:EU:C:2016:779. Het Hof overweegt in punt 46 van dit arrest dat herleidbaarheid niet redelijkerwijs kan worden aangenomen indien de identificatie van de betrokkene bij wet verboden is. Ook gelden er voor de aanbieders op grond van de Telecommunicatiewet strenge eisen voor de beveiliging van de brongegevens waardoor ook het risico op onbevoegde toegang tot deze gegevens tot een minimum wordt beperkt.

Tot slot zijn zowel het RIVM als het CBS bij de verwerking van de door de aanbieders verstrekte informatie gebonden aan het doel in artikel 14.7 van de Telecommunicatiewet. Dit betekent dat het voor deze instanties verboden is om de gegevens herleidbaar te maken, als dat technisch al mogelijk zou zijn. Het gaat hier naar het oordeel van kabinet dan ook om statistische gegevens waarop de AVG niet van toepassing is.

34

toetsvraag 3

Met anonimisering wordt, volgens de European Data Protection Board, gedoeld op het gebruik van een reeks technieken die het onmogelijk maken om gegevens met een "redelijke" inspanning te koppelen aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon.

A. Dit is juist

B. Dit is onjuist

35

A.
CONTROVERSE OVER CORONA

proctoring

36

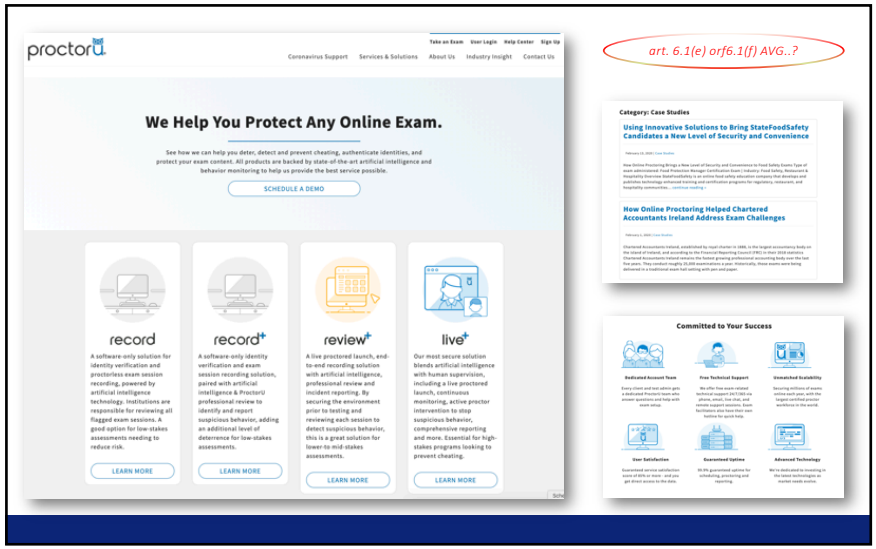

37

proctoring

gebruik van software om toegang te krijgen tot online tentamens en om fraude op te kunnen sporen bij online tentamens.

Proctorio records your screen, webcam, audio, keystrokes and some information about your computer system to determine whether

- you are looking away from the screen a lot,
- you leave the area visible via the webcam,
- unpermitted sound can be heard,
- you are using a phone,
- you are opening unpermitted browser tabs or programs,
- you are typing much more or less than fellow students, and
- other people appear on screen.

ingezet door vele universiteiten om in tijden van corona studievertraging te voorkomen

in het bijzonder voor buitenlandse studenten

alleen voor

- tentamens waar het gaat om kennis-reproductie
- grote groepen

38

39

uitspraak

Rechtbank A'dam 11 juni 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:2917

4.10 Als gevolg van de Covid-19 crisis en de door de overheid genomen maatregelen ter voorkoming van besmetting is het voor de UvA niet mogelijk (geweest) om op de campus tentamens af te nemen. Om te voorkomen dat studenten studievertraging oplopen is zij op zoek gegaan naar een alternatief. In veel gevallen is dat alternatief gevonden in de vorm van open boek-tentamens, essays of andere inleveropdrachten. Voor een aantal gevallen, zoals multiple choice bachelor-tentamens, die zijn gericht op kennisreproductie en waaraan grote groepen studenten deelnemen, zijn die alternatieven niet geschikt. Ook na 15 juni 2020 blijft de maatregel dat het hoger onderwijs zoveel als mogelijk op afstand wordt gegeven van kracht, waarbij tentamens ook digitaal kunnen worden afgenomen. Ook dan zal het dus nog niet mogelijk zijn dit soort tentamens op de campus te laten plaatsvinden. Vanaf 15 juni 2020 zijn slechts beperkt onderwijsactiviteiten op locatie toegestaan, waaronder examens en tentamens, voor een beperkt aantal studenten en gedurende beperkte tijdstippen op de dag, en voor zover dit online niet afdoende kan. Ook hier geldt dat rekening gehouden moet worden met de algemene instructies van RIVM en GGD.

universiteit mag (moet) op zoek gaan naar alternatieve tentamenvormen

open boek en take home examens, essays (etc.) zijn niet altijd een goed alternatief

m.n. niet waar het gaat om grote groepen en zgn. kennisreproductie

er is dus een noodzaak…!

40

G-J. Zwenne 2020

Rechtbank A'dam 11 juni 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:2917

De door eisers in de dagvaarding aangedragen alternatieven volstaan niet, omdat deze niet een voor kennisreproductie geschikte toetsmethode bieden, en naar het oordeel van de UvA evenmin in voldoende mate voorzien in waarborgen voor een goede, betrouwbare en eerlijke tentaminering.

[…]

4.1[illegible] Door eisers zijn alternatieven voorgesteld, waaronder het afleggen van een belofte van afgaand aan tentamens. Dit laatste kan niet als serieus alternatief worden beschouwd. Studenten zijn op grond van de geldende examenreglementen reeds gehouden om niet te frauderen, maar desondanks komt fraude voor.

[..]

4.16.De verwerking door de UvA dient alleen ter authenticatie en om effectief frauduleus gedrag vast te stellen. Studenten worden niet live gevolgd tijdens het maken van tentamens, er wordt geen gebruik gemaakt van eye tracking of het vastleggen van ademhaling, stresslevel of biometrische gegevens. Van de verwerking van bijzondere gegevens in de zin van artikel 9 AVG is dan ook geen sprake. [..]

er zijn geen serieuze alternatieven

verwerking gaat niet verder dan nodig studenten zijn geinformeerd en er zijn voldoende waarborgen ter bescherming van hun belangen

41

B.
RECHTSVRAGEN OVER INZAGE

- *A*

wat valt er onder, en wat niet?

42

(63) Een betrokkene moet het recht hebben om de persoonsgegevens die over hem zijn verzameld, in te [illegible] tussenpozen uit te oefenen, *zodat hij zich van de verwerking op de hoogte kan stellen en de rechtmatigheid daarvan kan controleren*. Dit houdt ook [illegible] inzage in hun persoonsgegevens betreffende hun gezondheid, zoals de gegevens in hun medisch dossier, dat informatie bevat over bijvoorbeeld diagnosen, onderzoeksresultaten, beoordelingen door behandelende artsen en verrichte behandelingen of ingrepen. Elke betrokkene dient dan ook het recht te hebben, te weten en te worden meegedeeld voor welke doeleinden de persoonsgegevens worden verwerkt, indien mogelijk hoe lang zij worden bewaard, wie de persoonsgegevens ontvangt, [enz…]

Artikel 15 AVG

1. De betrokkene heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke uitsluitsel te verkrijgen over het al dan niet verwerken van hem betreffende persoonsgegevens en, wanneer dat het geval is, om inzage te verkrijgen van die persoonsgegevens en van de volgende informatie:

a) de verwerkingsdoeleinden;

b) de betrokken categorieën van persoonsgegevens;

c) de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de persoonsgegevens zijn of zullen worden verstrekt, met name ontvangers in derde landen of internationale organisaties;

[enz. …]

43

[vervallen per 25-05-2018]

Artikel 12 Rl. 95/46/EG

De Lid-Staten waarborgen elke betrokkene het recht van de voor de verwerking verantwoordelijke te verkrijgen:

a) vrijelijk en zonder beperking, met redelijke tussenpozen en zonder bovenmatige vertraging of kosten:

- uitsluitsel omtrent het al dan niet bestaan van verwerkingen van hem betreffende gegevens, alsmede ten minste informatie over de doeleinden van deze verwerkingen, de categorieën gegevens waarop deze verwerkingen betrekking hebben en de ontvangers of categorieën ontvangers aan wie de gegevens worden verstrekt;
- verstrekking, in begrijpelijke vorm, van de gegevens die zijn verwerkt, alsmede de beschikbare informatie over de oorsprong van de gegevens

Artikel 35 Wbp

1. De betrokkene heeft het recht zich vrijelijk en met redelijke tussenpozen tot de verantwoordelijke te wenden met het verzoek hem mede te delen of hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt. De verantwoordelijke deelt de betrokkene schriftelijk binnen vier weken mee of hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt.

2. Indien zodanige gegevens worden verwerkt, bevat de mededeling een volledig overzicht daarvan in begrijpelijke vorm, een omschrijving van het doel of de doeleinden van de verwerking, de categorieën van gegevens waarop de verwerking betrekking heeft en de ontvangers of categorieën van ontvangers, alsmede de beschikbare informatie over de herkomst van de gegevens.

44

[vervallen per 25-05-2018]

Preambule Rl. 95/46/EG

(41) Overwegende dat een ieder over het recht moet kunnen beschikken toegang te verkrijgen tot de gegevens die het voorwerp van een verwerking vormen en hemzelf betreffen, zodat hij zich van de juistheid en de rechtmatigheid van de verwerking ervan kan vergewissen; […]

- *aanspraak op een overzicht van de persoonsgegevens die op de verzoeker betrekking hebben*
- *teneinde hem/haar de mogelijkheid te bieden de juistheid en rechtmatigheid daarvan te controleren*
- *niet anders onder de AVG…(!)*

Artikel 35 Wbp

1. De betrokkene heeft het recht zich vrijelijk en met redelijke tussenpozen tot de verantwoordelijke te wenden met het verzoek hem mede te delen of hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt. De verantwoordelijke deelt de betrokkene schriftelijk binnen vier weken mee of hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt.

2. Indien zodanige gegevens worden verwerkt, bevat de mededeling een volledig overzicht daarvan in begrijpelijke vorm, een omschrijving van het doel of de doeleinden van de verwerking, de categorieën van gegevens waarop de verwerking betrekking heeft en de ontvangers of categorieën van ontvangers, alsmede de beschikbare informatie over de herkomst van de gegevens.

45

HR 29 juni 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ4663 (Dexia)

(3.4) […]Het in art. 35 gebruikte begrip "volledig overzicht" moet veeleer als een ruime aanduiding van de verplichting tot het verschaffen van de gegevens en niet als een beperking worden beschouwd.

'alle relevante informatie over de betrokkene', waaronder bijvoorbeeld ook transcripts van analoge geluidsopnames van telefoongesprekken

Niet: de juridische analyse die is opgenomen in de zgn. minuut

HJEU 17 juli 2014, C-141/12 en C-372/12, ECLI:EU:C:2014:2081

(48) [D]e gegevens over de aanvrager van een verblijfstitel die in de minuut zijn weergegeven, en in voorkomend geval die welke in de juridische analyse in die minuut zijn weergegeven, [zijn] „persoonsgegevens" [waarop het inzagerecht betrekking kan hebben], maar dat die analyse als zodanig niet aldus kan worden gekwalificeerd.

46

HJEU 20 december 2017, C-434/16, ECLI:EU:C:2017:994 (Nowak)

(56) Aangezien de door een kandidaat geformuleerde schriftelijke antwoorden op een beroepsexamen en de eventuele opmerkingen van de examinator bij deze antwoorden aldus kunnen worden getoetst op inzonderheid hun nauwkeurigheid en de noodzaak om te worden bewaard […], alsook het voorwerp kunnen uitmaken van een rectificatie of uitwissing […], moet worden vastgesteld dat het verlenen van een recht op toegang tot die antwoorden en opmerkingen […], het doel van die richtlijn dient, dat erin bestaat de bescherming te garanderen van het recht op persoonlijke levenssfeer van de kandidaat in verband met de verwerking van zijn persoonsgegevens […].

?

47

toetsvraag 4

Uit IND-arrest volgt dat een juridische analyse als zodanig niet een persoonsgegeven is.

A. *Dit is juist*

B. *Dit is onjuist*

48

niet álles…

Art. 43 Wbp

De verantwoordelijke kan artikel 35 buiten toepassing laten voor zover dit noodzakelijk is in het belang van: […]

(e) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen.

Hof Den Bosch 11 december 2014, ECLI:NL:GHSHE:2014:5221

7.12.8 [H]et hof [is] van oordeel dat het kennisnemingsverzoek van [appellanten] zo weinig concreet is dat gesproken moet worden van een ontoelaatbare 'fishing expedition'.

7.12.9. Het voorgaande betekent dat, voor zover daar door de Rabobank nog niet aan was voldaan, de verzoeken" van [appellanten] vanwege de onbepaaldheid daarvan moeten worden afgewezen.

Idem o.a.

Hof Den Bosch 1 februari 2018, ECLI:NL:GHSHE:2018:363

49

belangen van de verwerkingsverantwoordelijke

Overw. 63 AVG

[..] Wanneer de verwerkings-verantwoordelijke een grote hoeveelheid gegevens betreffende de betrokkene verwerkt, moet hij de betrokkene voorafgaand aan de informatieverstrekking kunnen verzoeken om te preciseren op welke informatie of welke verwerkingsactiviteiten het verzoek betrekking heeft.

Rechtbank A'dam 20 juni 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:4404

4.11.Integrale honorering van het verzoek van [verzoeker] om alle verwerkte persoonsgegevens zou onder deze omstandigheden niet alleen welhaast praktisch ondoenlijk zijn maar ook een veel te omvangrijke en daarmee kostbare zoektocht van [verweerster] meebrengen.

Om aan dit algemene verzoek te voldoen zou [verweerster] , alle bij haar aan te treffen documenten – ook die van digitale aard – moeten doorzoeken ten einde daaruit vervolgens die stukken te halen waarin ten minste één persoonsgegeven met betrekking tot [verzoeker] voorkomt en daartoe kosten maken.

Daarbij komt dat in de door [verzoekers] verzochte stukken persoonsgegevens van derden zullen voorkomen, zodat [verweerster] ….

50

precisering..!

Overw. 63 AVG

[..] Wanneer de verwerkings-verantwoordelijke een grote hoeveelheid gegevens betreffende de betrokkene verwerkt, moet hij de betrokkene voorafgaand aan de informatieverstrekking kunnen verzoeken om te preciseren op welke informatie of welke verwerkingsactiviteiten het verzoek betrekking heeft.

Rechtbank NHLD 23 mei 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

4.17.Gelet op de grote hoeveelheid gegevens die de rechtbank Amsterdam verwerkt mag van [verzoekers] worden verwacht dat zij preciseren op welke informatie of welke verwerkingsactiviteit het verzoek betrekking heeft. Dat hebben zij gedaan in het aanvullende verzoekschrift onder I tot en met IX. Voor zover hun verzoek zich ook richt op andere dan de daarin genoemde gegevens hebben [verzoekers] dat onvoldoende duidelijk gemaakt.

Verzoek behoeft niet te worden gemotiveerd. Maar bij veelomvattend verzoek moet verzoeker wél duidelijk maken wat hij/zij wenst in te zien. En waarom(..?)

51

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

Inzage vragen

U heeft in principe recht op inzage in ál uw persoonsgegevens. Maar dit kan heel veel zijn. Het is bijvoorbeeld inclusief persoonsgegevens uit e-mails, eventuele opgenomen telefoongesprekken en eventuele correspondentie die de organisatie over u heeft gehad met andere organisaties.

Bedenk daarom van tevoren waarin u precies inzage wilt. En geef dit aan in uw verzoek aan de organisatie die u om inzage vraagt.

52

géén beleidsnotities, correspondentie enz.

Art. 15.4 AVG

Het in lid 3 bedoelde recht om een kopie te verkrijgen, doet geen afbreuk aan de rechten en vrijheden van anderen.

Art. 41 UAVG

De verwerkingsverantwoordelijke kan de verplichtingen en rechten, bedoeld in [o.a. art. 15 AVG] buiten toepassing laten voor zover zulks noodzakelijk en evenredig is ter waarborging van […]

(i) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen;

Rb NHLD 23 mei 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

4.10.[…] [verzoekers] [hebben] geen recht [..] op inzage in interne instructies en aantekeningen van medewerkers in het dossier. Deze stukken zijn bij uitstek bedoeld voor intern overleg en beraad. Datzelfde geldt voor e-mails van medewerkers van de rechtbank Amsterdam [d.w.z. verwerkings-verantwoordelijke] onderling over de zaak.

Zie ook (anders)…

ABRvS 11 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:319

53

géén beleidsnotities, correspondentie enz.

Art. 15.4 AVG

Het in lid 3 bedoelde rec
te verkrijgen, doet geen
rechten en vrijheden va

Art. 41 UAVG

De verwerkings-verantw
verplichtingen en rechte
[o.a. art. 15 AVG] buiten
voor zover zulks noodza
evenredig is ter waarbo

(i) de bescherming van
van de rechten en vrijhe
anderen;

Zie ook (anders):

ABRvS 11 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:319

[H]et [..] het belang van de ongestoorde gedachtewisseling tussen ambtenaren [staat] niet aan verstrekking van de [appellant] betreffende persoonsgegevens in de weg. Daarbij is van belang dat de staatssecretaris slechts is gehouden een volledig overzicht in begrijpelijke vorm van die persoonsgegevens te verstrekken. De juridische analyse waarbij een ambtenaar voor intern beraad zijn persoonlijke opvattingen ter voorbereiding van de beslissing uiteenzet, is, […] als zodanig niet een persoonsgegeven en valt derhalve als zodanig niet onder het toepassingsbereik van de Wbp. De staatssecretaris heeft zich ten onrechte op het standpunt gesteld dat, voor zover hij is gehouden een overzicht te verstrekken van [appellant] betreffende persoonsgegevens, artikel 43, aanhef en onder e, van de Wbp daaraan in de weg staat.

54

B.
RECHTSVRAGEN OVER INZAGE

belangen van anderen

55

handhavingsstrategie

Art. 43 Wbp

De verantwoordelijke kan artikel 35 buiten toepassing laten voor zover dit noodzakelijk is in het belang van: […]

(c) (d) toezicht op bepalingen t.b.v. gewichtige economische belangen van de Staat

ABRvS 4 oktober 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2680

De rechtbank heeft terecht vastgesteld dat deze documenten inzicht bieden in de werkwijze en handhavingsstrategie van de Belastingdienst en zijn partners. Het doen van een mededeling van de in deze documenten verwerkte persoonsgegevens als bedoeld in artikel 35 van de Wbp schaadt het belang van de heffing en invordering van belastingen en het toezicht op de naleving van de belastingwetgeving. De staatssecretaris heeft gelet hierop in redelijkheid kunnen besluiten om artikel 35 van de Wbp met een beroep op artikel 43, aanhef en onder c en d, buiten toepassing te laten.

56

belangen van anderen

Art. 15.4 AVG

Het in lid 3 bedoelde recht om een kopie te verkrijgen, doet geen afbreuk aan de rechten en vrijheden van anderen.

Art. 41 UAVG

De verwerkingsverantwoordelijke kan de verplichtingen en rechten, bedoeld in [o.a. art. 15 AVG] buiten toepassing laten voor zover zulks noodzakelijk en evenredig is ter waarborging van […]

(f) de bescherming van de onafhankelijkheid van de rechter en gerechtelijke procedures

Rb NHLD 23 mei 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

De kantonrechter heeft als taak om toezicht te houden op het ingestelde bewind. Voor een goede uitvoering van deze taak moeten zowel de onder bewind gestelde als derden de kantonrechter informatie over de uitvoering van de bewindvoering en de (persoon van de) bewindvoerder kunnen verstrekken zonder dat die informatie direct aan alle bij het dossier betrokken personen wordt verstrekt. Het belang van de onder bewind gestelde en derden die de kantonrechter dergelijke informatie hebben gegeven kan naar het oordeel van de rechtbank in de weg staan aan inzage van de daarop betrekking hebbende stukken.

57

geprivilegieerde correspondentie

Art. 15.4 AVG

Het in lid 3 bedoelde recht om een kopie te verkrijgen, doet geen afbreuk aan de rechten en vrijheden van anderen.

Art. 41 UAVG

De verwerkingsverantwoordelijke kan de verplichtingen en rechten, bedoeld in [o.a. art. 15 AVG] buiten toepassing laten voor zover zulks noodzakelijk en evenredig is ter waarborging van […]

(i) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen

Rb NHLD 23 mei 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

4.15.De […] correspondentie met de landsadvocaat […] valt onder de vertrouwelijke relatie tussen een advocaat en diens cliënt (de rechtbank) en valt ook daarom buiten de reikwijdte van het inzagerecht. Deze correspondentie hoeft dus ook niet te worden genoemd in het overzicht dat door de rechtbank is verstrekt.

58

gesprekken IGZ met collega's en familieleden van patiënt
ABRvS 30 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1509

FIOD-journaal
ABRvS 10 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016:333

aan curator verstrekte vertrouwelijke informatie over gefailleerde
Hof Arnhem-Leeuwarden 8 januari 2013, ECLI:NL:GHARL:2013:BZ1829

klachten van buren
ABRvS 26 februari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:606

Melding Incidenten Patiëntenzorg
Rb Utrecht 17 november 2010, ECLI:NL:RBUTR:2010:BO5227

anonieme brief
ABRvS 16 oktober 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1543

59

toetsvraag 5

Er behoeft volgens de rechtbank Noord-Holland geen inzage te worden gegeven in geprivilegieerde correspondentie

A. *Dit is juist*

B. *Dit is onjuist*

60

B.
RECHTSVRAGEN OVER INZAGE

- A

overzicht of kopie?

61

HJEU 17 juli 2014, C-141/12 en C-372/12, ECLI:EU:C:2014:2081 (IND)
(58) Voor zover aan de met dat recht op inzage nagestreefde doelstelling volledig kan worden voldaan met een andere vorm van verstrekking, kan de betrokkene dus noch aan artikel 12, sub a, van richtlijn 95/46 noch aan artikel 8, lid 2, van het Handvest het recht ontlenen om een afschrift te verkrijgen van het originele document of bestand waarin die gegevens staan. Teneinde de betrokkene geen toegang te geven tot andere informatie dan de hem betreffende persoonsgegevens, kan hij een afschrift krijgen van het originele document of bestand waarin die andere informatie onleesbaar is gemaakt.

Dus niet noodzakelijk een kopie of afschrift. Maar mag wél

62

Artikel 15 AVG

1. De betrokkene heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke uitsluitsel te verkrijgen over het al dan niet verwerken van hem betreffende persoonsgegevens en, wanneer dat het geval is, om inzage te verkrijgen van die persoonsgegevens en van de volgende informatie:

a) de verwerkingsdoeleinden;

b) de betrokken categorieën van persoonsgegevens;

c) de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de persoonsgegevens zijn of zullen worden verstrekt, met name ontvangers in derde landen of internationale organisaties;

[enz. …]

3. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt de betrokkene een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt. Indien de betrokkene om bijkomende kopieën verzoekt, kan de verwerkingsverantwoordelijke op basis van de administratieve kosten een redelijke vergoeding aanrekenen. Wanneer de betrokkene zijn verzoek elektronisch indient, en niet om een andere regeling verzoekt, wordt de informatie in een gangbare elektronische vorm verstrekt.

4. Het in lid 3 bedoelde recht om een kopie te verkrijgen, doet geen afbreuk aan de rechten en vrijheden van anderen.

63

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

Inzage krijgen

Met het antwoord dat de organisatie geeft op uw inzageverzoek, moet u kunnen controleren of uw gegevens kloppen. En of de organisatie uw gegevens op de juiste manier verwerkt.

Daarom moet de organisatie u een kopie geven van uw persoonsgegevens. Dit kan de organisatie doen door kopieën te maken van alle documenten waarin uw gegevens staan. Of door uw gegevens te kopiëren in een overzicht.

Daarnaast moet de organisatie u informatie geven over het gebruik van uw gegevens.

64

wel aanspraak op kopie van document (?)

Zie o.a:

Rb Den Haag, 31 augustus 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:10910, annotatie in *JG* 2018/44

Rb Rotterdam, 21 januari 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:515, annotatie in JG 2020/20

65

Preambule AVG

(63) Een betrokkene moet het recht hebben om de persoonsgegevens die over hem zijn verzameld, in te zien, en om dat recht eenvoudig en met redelijke tussenpozen uit te oefenen, zodat hij zich van de verwerking op de hoogte kan stellen en de rechtmatigheid daarvan kan controleren.

niet anders dan in Rl. 95/46/EG..!

66

AG Drijber 9 november 2018, ECLI:NL:PHR:2018:1273

3.35 [..] Het recht op inzage in stukken omvat alleen de persoonsgegevens die zich daarin bevinden. De aan de betrokkene verstrekte informatie moet echter voor deze begrijpelijk zijn en hem in staat stellen de juistheid van de persoonsgegevens en de rechtmatigheid van de verwerking van die gegevens te controleren. Dat kan er toe nopen dat meer informatie dan alleen de persoonsgegevens moet worden verstrekt. De omstandigheden van het geval zijn hier bepalend.

[..] Inzage kan worden gegeven door verstrekking van een kopie of afschrift. Als er een alternatieve wijze is om inzage te verstrekken, zoals het verschaffen van een volledig overzicht van de verwerkte persoonsgegevens, dan volstaat dat. De vorm waarop inzage in persoonsgegevens moet worden gegeven hangt daarom af van de omstandigheden.

67

HvJEU: IND, Nowak

HR: Dexia, HBU

Rechtbank Noord-HLD 23 mei 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:4283

4.5.Het inzagerecht is beperkt tot persoonsgegevens. De uitleg van het begrip 'persoonsgegevens' is dus bepalend voor de reikwijdte van het inzagerecht. Door het Hof van Justitie en de Hoge Raad wordt een ruime uitleg aan het begrip "persoonsgegeven" gegeven. [...]

4.6.Art. 15 lid 3 AVG geeft recht op verstrekking van een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt. Stukken als zodanig zijn geen persoonsgegevens en nergens in de AVG wordt gesproken over het verstrekken van een kopie van de bescheiden waarin de persoonsgegevens zijn verwerkt. Het recht op inzage betekent dan ook niet dat de betrokkene zonder meer recht heeft op inzage in of kopieën van de stukken of dossiers als zodanig als daarin zijn persoonsgegevens voorkomen. Wel bestaat een recht op een volledig overzicht, in begrijpelijke vorm, van alle persoonsgegevens.

68

anders (…?)

ook relevant voor overgangsrecht (overw. 4.2)

Gerechtshof Den Haag 17 september 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:2398

4.16 […] Uit het voorafgaande [IND-arrest] vloeit voort dat [verweerster] op grond van de richtlijn bescherming persoonsgegevens niet zonder meer aanspraak kan maken op integrale kennisneming van de documenten uit het dossier [X] ; zij heeft slechts recht op inzage in haar persoonsgegevens die haar moeten worden verstrekt in een "begrijpelijke vorm". […].

4.17 Wat betreft de wijze waarop deze inzage dient te plaatsvinden, overweegt het hof nog het volgende. Het hof is van oordeel dat de Kerk in dit geval aan [verweerster] inzage in de persoonsgegevens dient te geven door het verstrekken van afschriften van de originele documenten, waarin andere informatie dan de [verweerster] betreffende persoonsgegevens onleesbaar is gemaakt (vgl. HR 29 juni 2007, ECLI:NL:2007:AZ4664 [Dexia-arrest]).

69

B.
RECHTSVRAGEN OVER INZAGE

misbruik van recht?

70

Artikel 12 AVG

5. Het [voldoen aan een inzageverzoek geschiedt] kosteloos. Wanneer verzoeken van een betrokkene kennelijk ongegrond of buitensporig zijn, met name vanwege hun repetitieve karakter, mag de verwerkingsverantwoordelijke ofwel:

a) een redelijke vergoeding aanrekenen in het licht van de administratieve kosten waarmee het verstrekken van de gevraagde informatie of communicatie en het treffen van de gevraagde maatregelen gepaard gaan; ofwel

b) weigeren gevolg te geven aan het verzoek.

Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om de kennelijk ongegronde of buitensporige aard van het verzoek aan te tonen.

HR 16 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:365

3.3.3. […] Richtlijn 95/46/EG […] die door de Wbp is geïmplementeerd, [stelt] de betrokkene in staat te controleren of zijn persoonsgegevens juist zijn en rechtmatig zijn verwerkt, ter bescherming van het recht van betrokkene op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer. Die controle kan dan leiden tot rectificatie, uitwissing of afscherming van de gegevens. De onderhavige vordering van [eiseres] is gericht op verkrijging van informatie ten behoeve van de onderhavige procedure en niet op het doel waartoe Richtlijn 95/46/EG strekt. […] Het gaat hier dus niet om persoonsgegevens in de zin van die richtlijn.

Idem *Rb. NHLD 23 april 2019, ECLI:NL:RBNNE:2019:3762*

71

Artikel 12 AVG

5. […] Wanneer verzoeken van een betrokkene kennelijk ongegrond of buitensporig zijn, met name vanwege hun repetitieve karakter, mag de verwerkingsverantwoordelijke ofwel:

a) een redelijke vergoeding aanrekenen in het licht van de administratieve kosten waarmee het verstrekken van de gevraagde informatie of communicatie en het treffen van de gevraagde maatregelen gepaard gaan; ofwel

b) weigeren gevolg te geven aan het verzoek.

Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om de kennelijk ongegronde of buitensporige aard van het verzoek aan te tonen.

ABRvS 6 november 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3754

8. De informatie die [appellant] door middel van de 96 Wob-verzoeken en de 35 Wbp-verzoeken heeft opgevraagd houdt verband met dit ontslag uit 2009. […] Zoals de rechtbank terecht heeft geoordeeld, is de Wob niet bedoeld om die procedure weer over te doen. Dit geldt eveneens voor de Wbp. […]

10. De Afdeling [is] van oordeel dat de zwaarwichtige gronden, [die aanwezig zijn als rechten worden gebruikt zonder redelijk doel of voor een ander doel dan waarvoor zij zijn gegeven] zich voordoen. [appellant] heeft misbruik gemaakt van de bevoegdheid om Wob- en Wbp-verzoeken in te dienen en daarmee heeft de rechtbank terecht het beroep niet-ontvankelijk verklaard.

72

Artikel 12 AVG

5. […] Wanneer verzoeken van een betrokkene kennelijk ongegrond of buitensporig zijn, met name vanwege hun repetitieve karakter, mag de verwerkingsverantwoordelijke ofwel:

a) een redelijke vergoeding aanrekenen in het licht van de administratieve kosten waarmee het verstrekken van de gevraagde informatie of communicatie en het treffen van de gevraagde maatregelen gepaard gaan; ofwel

b) weigeren gevolg te geven aan het verzoek.

Het is aan de verwerkingsverantwoordelijke om de kennelijk ongegronde of buitensporige aard van het verzoek aan te tonen.

ABRvS 23 januari 2019, ECLI:NL:RVS:2019:181

De Wbp strekt ertoe om burgers inzage te geven in de wijze waarop onder andere bestuursorganen hun persoonsgegevens verwerken. [appellant] heeft toegelicht dat uit het overzicht van de VNG niet voldoende kon worden achterhaald wie de persoonsgegevens heeft geplaatst en dat hij met de verzoeken wilde achterhalen welke gemeenten persoonsgegevens van hem hebben geplaatst. De Afdeling acht het doel van het Wbp-verzoek van [appellant] onder deze omstandigheden in lijn met het doel van de Wbp en ziet daarom geen aanleiding om het verzoek aan te merken als misbruik van recht.

73

B.
RECHTSVRAGEN OVER INZAGE

nog wat meer

74

herkomst van gegevens

Artikel 35 Wbp

Indien zodanige gegevens worden verwerkt, bevat de mededeling een volledig overzicht daarvan in begrijpelijke vorm, een omschrijving van het doel of de doeleinden van de verwerking […] alsmede de beschikbare informatie over de herkomst van de gegevens.

Artikel 15 AVG

1. De betrokkene heeft het recht [..] inzage te verkrijgen van die persoonsgegevens en van de volgende informatie:

(g) wanneer de persoonsgegevens niet bij de betrokkene worden verzameld, alle beschikbare informatie over de bron van die gegevens

ABRvS 7 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1519

(6.2) […] In aanmerking genomen dat de bestanden door medewerkers van de gemeente zijn gemaakt en dat [appellant] zelf medewerker van de gemeente is geweest, komt het de Afdeling niet ongeloofwaardig voor dat de desbetreffende medewerkers zelf beschikten over de persoonsgegevens van [appellant] en daarom de herkomst ervan ook niet elders hebben vermeld. Aangezien slechts de beschikbare informatie over de herkomst van de persoonsgegevens behoeft te worden vermeld, heeft het college bij gebreke van deze informatie niet in strijd met artikel 35 van de Wbp gehandeld door niet de herkomst van de persoonsgegevens te vermelden.

75

herkomst van gegevens

Artikel 35 Wbp

Indien zodanige gegevens worden verwerkt, bevat de mededeling een volledig overzicht daarvan in begrijpelijke vorm, een omschrijving van het doel of de doeleinden van de verwerking […] alsmede de beschikbare informatie over de herkomst van de gegevens.

Artikel 15 AVG

1. De betrokkene heeft het recht [..] inzage te verkrijgen van die persoonsgegevens en van de volgende informatie:

(g) wanneer de persoonsgegevens niet bij de betrokkene worden verzameld, alle beschikbare informatie over de bron van die gegevens

ABRvS 7 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1519

(6.3) […] Het college heeft uiteengezet dat, buiten de vermelding in de bestanden zelf, niet is geregistreerd aan wie de persoonsgegevens zijn verstrekt. Deze informatie kon dus ook, daargelaten of deze informatie wel had moeten worden geregistreerd, niet door het college worden verstrekt. Het college heeft met de weergave van de ontvangers op de overzichten bij het besluit van 13 april 2016 dan ook niet in strijd met artikel 35 van de Wbp gehandeld.

76

formele aspecten: bewijsplicht

ABRvS 31 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:312

(5.2) […] [W]anneer een bestuursorgaan stelt dat na onderzoek is gebleken dat een bepaald document niet of niet meer onder hem berust en een dergelijke mededeling niet ongeloofwaardig voorkomt, [is het] in beginsel aan degene die om informatie verzoekt om aannemelijk te maken dat, in tegenstelling tot de uitkomsten van het onderzoek door het bestuursorgaan, een bepaald document toch onder dat bestuursorgaan berust.

77

formele aspecten: beslistermijnen

Artikel 34 UAVG

Een schriftelijke beslissing op een verzoek als bedoeld in de artikelen 15 [inzagerecht] […] wordt genomen binnen de in artikel 12, derde lid, van de verordening genoemde termijnen en geldt, voor zover deze is genomen door een bestuursorgaan, als een besluit in de zin van de Awb

Art. 12, derde lid, AVG

- onverwijld en in ieder geval binnen een maand na ontvangst van het verzoek
- afhankelijk van de complexiteit van de verzoeken en van het aantal verzoeken kan die termijn indien nodig met nog eens twee maanden worden verlengd

78

En verder…

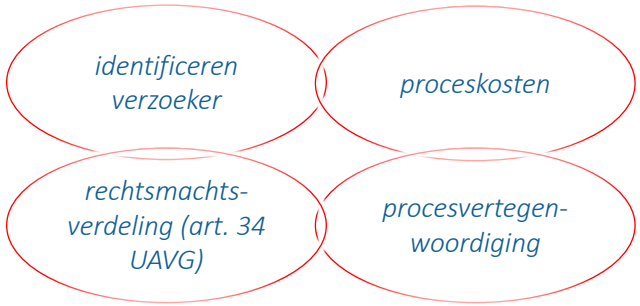

79

C.
VERBETERINGSRECHT

- *A*

80

G-J. Zwenne 2020

verbetering

Artikel 36 Wbp

Degene aan wie overeenkomstig artikel 35 kennis is gegeven van hem betreffende persoonsgegevens, kan de verantwoordelijke verzoeken deze te verbeteren, aan te vullen, te verwijderen, of af te schermen indien deze feitelijk onjuist zijn, voor het doel of de doeleinden van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn dan wel anderszins in strijd met een wettelijk voorschrift worden verwerkt. Het verzoek bevat de aan te brengen wijzigingen

Artikel 16 AVG

De betrokkene heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke onverwijld rectificatie van hem betreffende onjuiste persoonsgegevens te verkrijgen. Met inachtneming van de doeleinden van de verwerking heeft de betrokkene het recht vervollediging van onvolledige persoonsgegevens te verkrijgen, onder meer door een aanvullende verklaring te verstrekken

ABRvS 25 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2503:

Afdeling [acht][het aannemelijk dat [appellante] niet heeft verklaard dat zij "pijn in de handen" heeft. [..] Uit het vorenstaande volgt dat het Uwv in het verzoek van [appellante] wat betreft de vermelding van "pijn in de handen" aanleiding had moeten zien voor correctie overeenkomstig artikel 36 van de Wbp.

81

verbetering

ABRvS 16 februari 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BP4759

Vooropgesteld zij dat [..]correctierecht niet is bedoeld om indrukken, meningen, onderzoeksresultaten en conclusies waarmee betrokkene zich niet kan verenigen, te corrigeren of te verwijderen. De juistheid van die indrukken, meningen, onderzoeksresultaten en conclusies kan door een daartoe strekkend betoog in de daarvoor geëigende procedure aan de orde worden gesteld. Dat [appellant] zich niet kan verenigen met gedeelten van de rapportages, is op zichzelf geen grond voor het oordeel dat die gedeelten hadden moeten worden gecorrigeerd of verwijderd.

82

toetsvraag 6

Iemand die zich niet kan verenigen met bepaalde opvattingen kan gebruik maken van het verbeteringsrecht van art. 36 AVG om die opvattingen te corrigeren.

A. Dit is juist

B. Dit is onjuist

83

D.
BIOMETRISCHE GEGEVENS

schoenenwinkel
en boetebesluit

• A

84

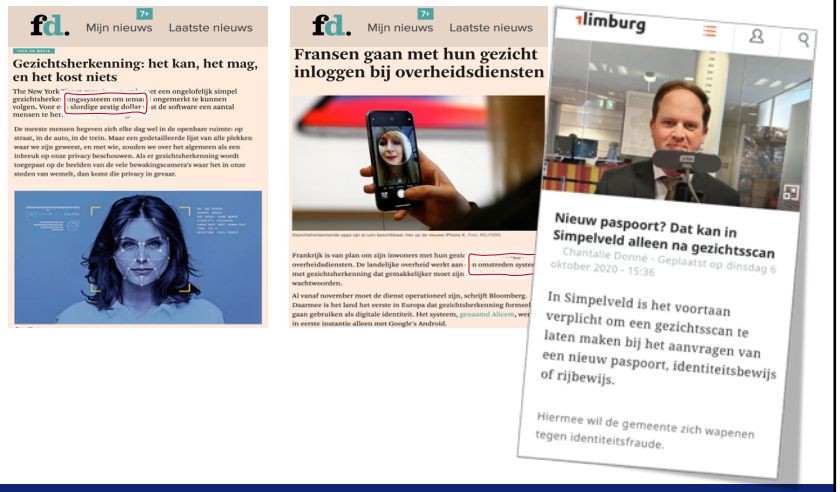

85

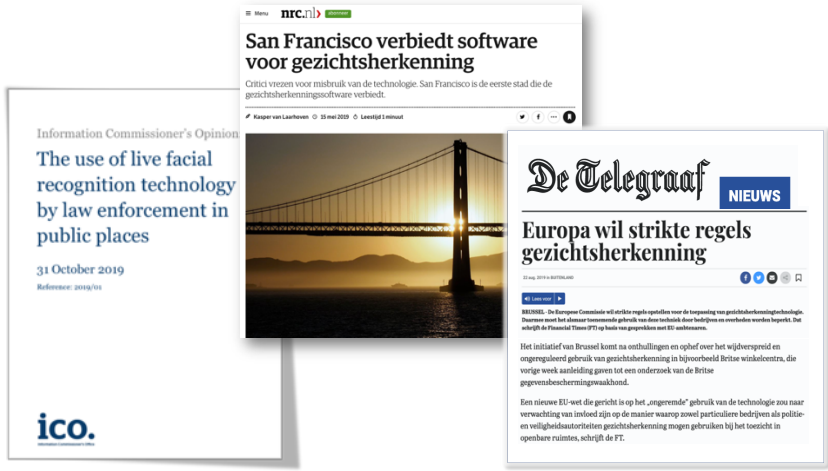

86

foto's: biometrische gegevens?

overw. 51 AVG

de verwerking van foto's mag niet systematisch worden beschouwd als verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens

aangezien foto's alleen onder de definitie van biometrische gegevens vallen wanneer zij worden verwerkt met behulp van bepaalde technische middelen die de unieke identificatie of authenticatie van een natuurlijke persoon mogelijk maken

Uit overweging 51 volgt dat foto's alleen onder de definitie van biometrische gegevens vallen wanneer zij worden verwerkt met behulp van bepaalde technische middelen die de unieke identificatie of authenticatie van een natuurlijke persoon mogelijk maken.

87

Art. 9.1 AVG

Verwerking [...] biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon [is] verboden.

Art. 22.2 UAVG

(a) uitzondering: uitdrukkelijke toestemming

Artikel 29 UAVG

Gelet op artikel 9, tweede lid, onderdeel g, van de verordening, is het verbod om biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon te verwerken niet van toepassing, indien de verwerking noodzakelijk is voor authenticatie of beveiligingsdoeleinden.

Art. 9.2 AVG

Verbod is niet van toepassing wanneer:
(g) de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene

88

universitair sportcentrum

Universiteit Leiden
Universitair Sportcentrum

tarieven sporten bedrijven reserveer den haag website over usc

INVOERING TOEGANGSCONTROLE VIA VINGERAFDRUKKEN OP USC

Vanaf februari 2015 wordt er gestart met toegangscontrole via vingerafdrukken. De huidige sportkaart die je langs het tourniquet haalt, is dan ongeldig. De vingerscan heeft als voordeel dat je nooit meer je sportkaart kan vergeten, kwijtraken of gestolen worden. Ook tijdens het fitnessen hoef je geen kaart meer mee te nemen en bij je te houden.

uitdrukkelijke toestemming

alternatief bieden…?

administratieve kosten in rekening brengen..?

89

- *vingerafdruk gebruikt door werknemers om in te loggen op kassasysteem*
- *mag dat?*
- *art. 9.1 AVG jo. 29 UAVG*

Rb. A'dam 12 augustus 2019, ECLI:NL:RBAMS:2019:6005

verbod op verwerking biometrische ID-gegevens

uitzondering voor zover noodzakelijk voor authenticatie- en beveiligingsdoeleinden

wél voor kerncentrale, niet voor garagebedrijf
Kamerstukken II 2017/2018, 34 851, nr. 3, p. 109

en dus (?) niet voor een schoenenwinkel

MANFIELD
Style & Quality

en toestemming is lastig in een arbeidsrelatie…

90

- *vingerafdruk gebruikt door werknemers om in te loggen op kassasysteem*
- *mag dat?*
- *art. 9.1 AVG jo. 29 UAVG*

AP-boetebesluit 4 december 2019

EUR725.000…!

verbod op verwerking biometrische ID-gegevens

uitzondering voor zover noodzakelijk voor authenticatie- en beveiligingsdoeleinden

wél voor kerncentrale, niet voor garagebedrijf
Kamerstukken II 2017/2018, 34 851, nr. 3, p. 109

en dus (?) niet aanwezigheids- en tijdsregistratie

en toestemming is lastig in een arbeidsrelatie…

91

edpb
European Data Protection Board

EDPB Guidelines 3/2019, 10 juli 2019 (consultatie) nr. 77

A controller manages access to his building using a facial recognition method.

People can only use this way of access if they have given there explicitly informed consent (according to Article 9 (2) (a)) beforehand.

However, in order to ensure that no one who has not previously given his or her consent is captured, the facial recognition method should be triggered by the data subject himself, for instance by pushing a button. To ensure the lawfulness of the processing, the controller must always offer an alternative way to access the building, without biometric processing, such as badges or keys.

92

komend recht (?)

ontwerp wetsvoorstel
Verzamelwet
gegevensbescherming

Het verbod om biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon te verwerken[is] niet van toepassing, indien de verwerking noodzakelijk is voor authenticatie of ~~beveiligingsdoeleinden~~, omwille van beveiligingsdoeleinden en slechts voor zover dit noodzakelijk is vanwege een algemeen zwaarwegend belang van rechtmatige toegang tot bepaalde plaatsen, gebouwen, diensten, producten, informatiesystemen of werkprocessystemen"

denk aan: systemen t.b.v. vitale infrastructuur

93

toetsvraag 7

Een garagebedrijf mag geen biometrische ID-gegevens gebruiken voor beveiligings- en authenticatiedoeleinden

A. Dit is juist

B. Dit is onjuist

94

verwerkingsgrondslag en driestappentoets

normuitleg van AP

'Toezichthouder gaat te ver met uitleg privacywet

KNLTB boete (EUR525.000)

elders andere opvattingen over het gerechtvaardigd belang

E. HET GERECHTVAARDIGD BELANG

de houdbaarheid van een nieuwe normuitleg

95

'Toezichthouder gaat te ver met uitleg privacywet'

Kritiek juristen op Autoriteit Persoonsgegevens

Opstelling botst met uitspraken van Europees Hof en standpunt van andere toezichthouders

Privacytoezichthouder neemt heel opmerkelijk afstand van marktwerking

HARMONISATIE

De normuitleg van onze eigen toezichthouder leidt er daarmee toe dat de regels in Nederland anders worden toegepast dan in andere lidstaten. Dat is in strijd met de doelstelling van de Europese Unie om te komen tot een eenvormig, geharmoniseerd kader van privacyregels.

De normuitleg zet daarmee Nederlandse ondernemingen op achterstand ten opzichte van ondernemingen in

Ten slotte, last but not least, zijn er meer principiële bedenkingen. De normuitleg van de Autoriteit Persoonsgegevens past in een trend waarbij nadrukkelijk en radicaal afstand wordt genomen van marktwerking. Uiteraard valt daarover van alles te zeggen. De vraag is echter of het aan een objectieve en onafhankelijke privacytoezichthouder is stelling te nemen in dat in wezen politieke debat. Wij denken van niet.

96

Artikel 6.1 AVG

De verwerking is rechtmatig indien en voor zover [..]

(f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

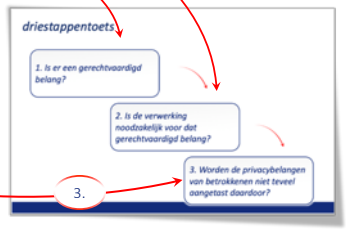

97

driestappentoets

1. Is er een gerechtvaardigd belang?
2. Is de verwerking noodzakelijk voor dat gerechtvaardigd belang?
3. Worden de privacybelangen van betrokkenen niet teveel aangetast daardoor?

98

AP, Normuitleg 'gerechtvaardigd belang' 1 november 2019

99

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

nieuwe opvatting over wat géén gerechtvaardigd belang kan zijn…

Wat ook niet als een gerechtvaardigd belang kwalificeert, is bijvoorbeeld: het enkel dienen van zuiver commerciële belangen, winstmaximalisatie, het zonder gerechtvaardigd belang volgen van het gedrag van werknemers of het (koop)gedrag van (potentiële) klanten, etc.

AP, Normuitleg 'gerechtvaardigd belang' 1 november 2019

100

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

Boete voor tennisbond vanwege verkoop van persoonsgegevens

Nieuwsbericht / 3 maart 2020 Categorie: Direct marketing

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) legt tennisbond KNLTB een boete op van 525.000 euro voor het verkopen van persoonsgegevens. De KNLTB heeft in 2018 onrechtmatig tegen betaling persoonsgegevens van een paar honderdduizend van zijn leden verstrekt aan twee sponsoren.

De Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (KNLTB) verstrekte de sponsoren persoonsgegevens zoals naam, geslacht en adres, zodat zij een selectie van KNLTB-leden konden benaderen met tennisgerelateerde en andere aanbiedingen. De ene sponsor ontving persoonsgegevens van 50.000, de andere van meer dan 300.000 leden. Die sponsors benaderden een deel van die KNLTB-leden per post of telefoon.

101

Het Parool

Privacywaakhond: Voetbaltv houdt zich op amateurvelden niet aan wetgeving

Voetbaltv gaat vanaf donderdag voorlopig op zwart. Op het online videoplatform werden amateurwedstrijden uitgezonden, maar de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) vindt dat Voetbaltv zich niet aan de privacywetgeving houdt.

Roelf Jan Duin 26 augustus 2020, 18:13

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft Voetbaltv op de vingers getikt. BEELD HOLLANDSE HOOGTE / ANP KYRA

Via Voetbaltv, een initiatief van de KNVB en Talpa, kunnen gebruikers voetbalwedstrijden op amateurvelden volgen. Op meer dan 150 clubs zijn slimme camera's geplaatst die de bal volgden. Zo konden opmerkelijke acties of mooie doelpunten online worden teruggekeken en gedeeld.

In overtreding

Vorig jaar november kwam de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) met een negatief oordeel over de werkwijze van Voetbaltv. De privacywaakhond oordeelde dat de beelden een commercieel belang dienden en niet aan de privacywetten voldeden. Wat volgde waren maanden van onzekerheid, omdat onduidelijk bleef wat de consequenties van het oordeel van de AP waren.

Deze week stuurde Voetbaltv een mail aan de gebruikers, waar staat dat het platform uit de lucht wordt gehaald. Volgens het AP is Voetbaltv in overtreding, en hangt de dienst een sanctie boven het hoofd. 'Er rest ons daarom nu helaas niets anders dan onze dienstverlening per 27 augustus te pauzeren, met pijn in ons hart aan te kondigen dat we de VoetbalTV-app offline halen en ons op de verdere toekomst te beraden,' staat in de mail.

Sanctie

Maarten Hoffer, directeur van Voetbaltv, wil desgevraagd niet toelichten hoe hoog de sanctie is die de AP heeft opgelegd. "In aanloop naar de rechtszaak die wij hier nog over gaan voeren kan ik daar nu niets over zeggen."

Volgens Voetbaltv wordt er wel degelijk rekening gehouden met de privacy van spelers: voetballers kunnen vooraf aangeven of ze niet gefilmd willen worden en jeugd onder de 13 jaar wordt sowieso niet gefilmd.

102

maar wat zegt de wetgever dan daarover..?

Kst II 2997/98, 25892, nr. 3, p. 86

Een gerechtvaardigd belang van de verantwoordelijke kan aanwezig worden geacht in het geval dat de betreffende verwerking voor laatstgenoemde noodzakelijk is om zijn reguliere bedrijfsactiviteiten te kunnen verrichten. De verantwoordelijke kan zijn beroep of bedrijf niet goed uitoefenen indien hem de mogelijkheid zou worden ontzegd de met het oog daarop noodzakelijke gegevens te verwerken.

overweging 47 Preambule AVG

De verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van direct marketing kan worden beschouwd als uitgevoerd met het oog op een gerechtvaardigd belang.

103

wat zei AP eerder zelf daarover?

Cbp Bluetrace-onderzoek

Het belang van Bluetrace bij wifi-tracking in winkels

Het verzamelen van informatie over aantallen winkelbezoekers, drukte op bepaalde tijden en bijvoorbeeld de route die het publiek loopt door een winkel, door middel van wifi-tracking, kan op zichzelf een gerechtvaardigd commerciëel belang zijn van de winkeliers en Bluetrace

104

wat zei WP29 daarover?

WP29 Opinion 06/2014

- conventional direct marketing and other forms of marketing or advertisement
- unsolicited non-commercial messages, including for political campaigns or charitable fundraising
- employee monitoring for safety or management purposes
- processing for research purposes (including marketing research)

Accordingly, an interest can be considered as legitimate as long as the controller can pursue this interest in a way that is in accordance with data protection and other laws. *In* other words, a legitimate interest must be 'acceptable under the law'

105

en wat zeggen andere toezichthouders dan..?

Irish Data Protection Commission

What Kinds of Legitimate Interests Are Covered?

As set out in Article 6(1)(f) GDPR, the legitimate interests which ground reliance on this legal basis may either be those of the controller itself or the interests of third parties. The types of legitimate interests may include commercial interests, individual interests, or broader societal benefits.

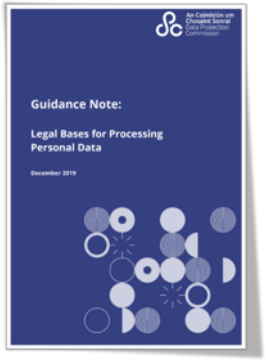

106

en weer andere toezichthouders …

ico. Information Commissioner's Office

UK Information Commissioner

The legitimate interests can be your own interests or the interests of third parties. They can include commercial interests, individual interests or broader societal benefits

107

Geschillenkamer

Beslissing ten gronde 25/2020 van 14 mei 2020

Dossiernummer : DOS-2019-01156

Betreft: Rechtsgrondslag van verwerkingen van persoonsgegevens door sociale media platform

80. Op basis van de rechtspraak van het Hof van Justitie en de richtsnoeren van de EDPB oordeelt de Geschillenkamer dat het begrip gerechtvaardigd belang een ruim bereik kan hebben, met dien verstande dat een door een verwerkings-verantwoordelijke ingeroepen belang voldoende specifiek is. zijn. In de context van de onderhavige zaak spreekt de Geschillenkamer zich niet uit over de vraag of een economisch belang, kan worden beschouwd als gerechtvaardigd belang in de zin van artikel 6.1.f van de AVG.

GBA Geschillenkamer
Beslissing ten gronde 25/2020
d.d. 15 mei 2020

108

conclusie bij Fashion-ID

HOF VAN JUSTITIE
VAN DE EUROPESE UNIE

AG Bobek 19 december 2018, Zaak C-40/17 (Fashion ID)

Richtlijn 95/46 bevat wat het begrip „gerechtvaardigd belang" betreft geen definitie of opsomming. Dit begrip is tamelijk flexibel en open van aard. Mits op zichzelf wettig, bestaat er geen type van belang dat per se uitgesloten is.

109

toetsvraag 8

Volgens Advocaat Generaal Bobek is het begrip 'gerechtvaardigd belang is tamelijk flexibel en open van aard.

A. Dit is onjuist

B. Dit is juist

110

F.
VERGEETRECHTSPRAAK

hoe feitenrechters omgaan met vergeetverzoeken

111

秦始皇

112

G-J. Zwenne 2020

Mataró, propietat de FERNANDO CANO MOYA. Superficie: 63 m². Càrregues: 1,2 milions de ptes. Tipus de subhasta: 2,05 milions de ptes.

U.R.E. 08/20 (SANT FELIU DE LLOBREGAT) *Tel. 666 56 12*

- Meitat indivisa d'un solar al carrer Baix, 55, d'Esparreguera, propietat de DANIEL COCA MAGDALENO. Superficie: 160 m². Sense càrregues. Tipus de subhasta: 3,7 milions de ptes.
- Les dues meitats indivises d'un habitatge al carrer Montseny, 8, propietat de MARIO COSTEJA GONZÁLEZ i ALICIA VARGAS COTS, respectivament. Superficie: 90 m². Càrregues: 8,5 milions de ptes. Tipus de subhasta: 2 milions de ptes, cadascuna de les meitats.
- Meitat indivisa d'un habitatge unifamiliar al carrer Begoña, 8, de la Urb. Mas d'en Gall d'Esparreguera, propietat d'ALFREDO FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ. Superficie (total): 317 m². Càrregues: 6,2 milions de ptes. Tipus de subhasta: 2,3 milions de ptes.

U.R.E. 08/23 (VILAFRANCA DEL PENEDÈS) *Tel. 817 19 60*

- Parcel·la amb edificació (xalet), al carrer Pessament, 11, de la

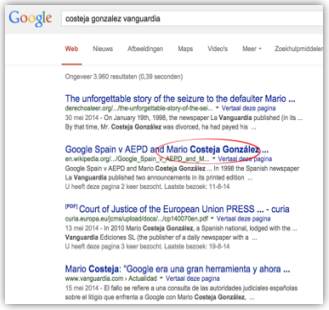

'sommige resultaten zijn mogelijk verwijderd op grond van Europese wetgeving inzake gegevensbescherming'

113

(81) Gelet op de potentiële ernst van deze inmenging [de persoonlijke levenssfeer] moet worden vastgesteld dat zij niet kan worden gerechtvaardigd door louter het economisch belang dat de [...] zoekmachine bij deze verwerking heeft.

Aangezien echter de verwijdering van de koppelingen uit de resultatenlijst, naargelang van de betrokken informatie, gevolgen kan hebben voor het gerechtvaardigde belang van de internetgebruikers die potentieel toegang daartoe willen krijgen, moet [...] worden gezocht naar een juist evenwicht tussen met name dit belang en de [privacy]rechten van deze persoon [...].

Weliswaar hebben in de regel [privacy]rechten [..] voorrang op dit belang van internetgebruikers, maar dit evenwicht kan in bijzondere gevallen afhangen van de aard van de betrokken informatie en de gevoeligheid ervan voor het privéleven van de betrokkene en van het belang dat het publiek erbij heeft om over deze informatie te beschikken, wat met name wordt bepaald door de rol die deze persoon in het openbare leven speelt.

114

(81) *Gelet op de potentiële ernst van deze inmenging [de persoonlijke levenssfeer] moet worden vastgesteld dat zij niet kan worden gerechtvaardigd door louter het economisch belang dat de [...] zoekmachine bij deze verwerking heeft.*

Aangezien echter de verwijdering van de koppelingen uit de resultatenlijst, naargelang van de betrokken informatie, gevolgen kan hebben voor het gerechtvaardigde belang van de internetgebruikers die potentieel toegang daartoe willen krijgen, moet [...] worden gezocht naar een juist evenwicht tussen met name dit belang en de [privacy]rechten van deze persoon [...].

Weliswaar hebben in de regel [privacy]rechten [..] voorrang op dit belang van internetgebruikers, maar dit evenwicht kan in bijzondere gevallen afhangen van de aard van de betrokken informatie en de gevoeligheid ervan voor het privéleven van de betrokkene en van het belang dat het publiek erbij heeft om over deze informatie te beschikken, wat met name wordt bepaald door de rol die deze persoon in het openbare leven speelt.

Alleen het (op zichzelf wél gerechtvaardigd) commerciële belang van Google is niet voldoende

115

(81) Gelet op de potentiële ernst van deze inmenging [de persoonlijke levenssfeer] moet worden vastgesteld dat zij niet kan worden gerechtvaardigd door louter het economisch belang dat de [...] zoekmachine bij deze verwerking heeft.

Aangezien echter de verwijdering van de koppelingen uit de resultatenlijst, naargelang van de betrokken informatie, gevolgen kan hebben voor het gerechtvaardigde belang van de internetgebruikers die potentieel toegang daartoe willen krijgen, moet [...] worden gezocht naar *een juist evenwicht* tussen met name dit belang en de [privacy]rechten van deze persoon [...].

Weliswaar hebben in de regel [privacy]rechten [..] voorrang op dit belang van internetgebruikers, maar dit evenwicht kan in bijzondere gevallen afhangen van de aard van de betrokken informatie en de gevoeligheid ervan voor het privéleven van de betrokkene en van het belang dat het publiek erbij heeft om over deze informatie te beschikken, wat met name wordt bepaald door de rol die deze persoon in het openbare leven speelt.

maar wat is dat, een juist evenwicht...?

116

(81) Gelet op de potentiële ernst van deze inmenging [de persoonlijke levenssfeer] moet worden vastgesteld dat zij niet kan worden gerechtvaardigd door louter het economisch belang dat de [...] zoekmachine bij deze verwerking heeft.

Aangezien echter de verwijdering van de koppelingen uit de resultatenlijst, naargelang van de betrokken informatie, gevolgen kan hebben voor het gerechtvaardigde belang van de internetgebruikers die potentieel toegang daartoe willen krijgen, moet [...] worden gezocht naar een juist evenwicht tussen met name dit belang en de [privacy]rechten van deze persoon [...].

Weliswaar hebben *in de regel [privacy]rechten [..] voorrang* op dit belang van internetgebruikers, maar dit evenwicht kan in bijzondere gevallen afhangen van de *aard van de betrokken informatie en de gevoeligheid ervan* voor het privéleven van de betrokkene en van het belang dat het publiek erbij heeft om over deze informatie te beschikken, wat met name wordt bepaald door *de rol die deze persoon in het openbare leven* speelt.

privacy gaat voor...

Van belang is aard en gevoeligheid van de informatie

publiek belang en rol in openbare leven

117

(88) [...] een zoekmachine [is] verplicht om van de resultatenlijst die na een zoekopdracht op de naam van een persoon wordt weergegeven, de koppelingen te verwijderen naar door derden gepubliceerde webpagina's waarop informatie over deze persoon is te vinden, ook indien deze naam of deze informatie niet vooraf of gelijktijdig van deze webpagina's is gewist en, in voorkomend geval, *zelfs wanneer de publicatie ervan op deze webpagina's op zich rechtmatig is.*

wát zeg je?!

(92) [De zoekresultaten moeten niet alleen worden verwijderd als deze] *onnauwkeurig zijn maar, in het bijzonder, ook [als deze] ontoereikend, niet ter zake dienend of bovenmatig zijn* voor de doeleinden van de verwerking, omdat zij niet zijn bijgewerkt of omdat zij langer worden bewaard dan noodzakelijk is, tenzij de bewaring ervan is vereist wegens historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden.

- *onnauwkeurig*
- *ontoereikend*
- *niet terzake dienend*
- *bovenmatig*

118

resumerend

- *Je kan Google vragen om bepaalde zoekresultaten te verwijderen uit de zoekresultatenlijst als iemand zoekt op jouw naam.*
- *En Google moet dat doen als die zoekresultaten niet meer relevant zijn.*
- *Maar wat is wel of niet relevant...?*

119

vijf jaar vergeetrecht-rechtspraak

- *terughoudendheid*
- *verwerkingsverbod voor bijzondere gegevens*
- *journalistieke exceptie*

afweging (individuele) privacybelang tegen (algemeen) belang bij informatievrijheid

Rb A'dam 18 september 2014, ECLI:NL:RBAMS:2014:6118
Rb A'dam 12 februari 2015, ECLI:NL:RBAMS:2015:716
Rb A'dam 24 december 2015, ECLI:NL:RBAMS:2015:9515

NIET:
Rb R'dam 29 maart 2016 ECLI:NL:RBROT:2016:2395
Rb Den Haag 12 januari 2017, ECLI:NL:RBDHA:2017:264

link is geen strafrechtelijk gegeven, beschuldiging evenmin

Rb Mid.NL 20 februari 2017 ECLI:NL:RBMNE:2017:805
Hof Den Haag 23 mei 2017, ECLI:NL:GHDHA:2017:1360
Rb A'dam 22 maart 2018 ECLI:NL:RBAMS:2018:3355
et cetera...

beperkte uitleg van begrip «strafrechtelijk gegeven»

journalistieke exceptie....

verwerkingsverbod sowieso niet van toepassing op zoekmachines

120

huurmoordenaar

beleggingsadviseur

topman in container

advocaat met machete

acupuncturist en kandidaat raadslid

een niet onbekend schrijver

een man uit almere

huisjesmelker

sportschoolhouder

chirurg

etc.

121

terughoudend: huurmoord & containerwoning

verwerkingsverbod voor strafrechtelijke gegevens…?

Rb A'dam 18 september 2014, ECLI:NL:RBAMS:2014:6118

De veroordeling voor een ernstig misdrijf zoals het onderhavige en de negatieve publiciteit als gevolg daarvan zijn in het algemeen blijvend relevante informatie over een persoon. De negatieve kwalificaties die daarbij kunnen voorkomen zullen slechts in zeer *uitzonderlijke gevallen* "buitensporig" of "onnodig diffamerend" zijn.

Rb A'dam 12 februari 2015, ECLI:NL:RBAMS:2015:716

[H]et "verwijderingsrecht" [is] een *uitzondering op het algemene uitgangspunt op het recht van Google Inc. op informatievrijheid*, waaraan strenge eisen worden gesteld. Dat eiser het onprettig vindt om steeds door kennissen of zakelijke contacten te worden geconfronteerd met de "container-kwestie" is goed voorstelbaar. Het weegt echter niet op tegen het recht van Google Inc. op informatievrijheid.

122

advocaat: publieke persoon?

Hoewel een advocaat een belangrijke rol speelt in het maatschappelijke verkeer door het verlenen van juridische bijstand, gaat het de rechtbank *te ver* om er vanuit te gaan dat *iedere* advocaat een zodanige maatschappelijke rol heeft dat het publiek steeds belang heeft om ervan kennis te kunnen nemen dat een advocaat strafrechtelijk is veroordeeld. ?

Rb. R'dam 29 maart 2016, ECLI:NL:RBROT:2016:2395

Hof DHG 23 mei 2017 ECLI:NL:GHDHA:2017:1360

5.14 Al [beroep] speelt [verweerder] weliswaar een zekere rol in het openbare leven, maar gezien zijn positie als medewerker op een groot [bedrijf], *kan niet worden gezegd dat het hier gaat om een rol van meer dan ondergeschikte betekenis*.

123

sportschoolhouder: publieke persoon?

Vast staat dat [eiser] geen publieke functie heeft. Het enkele feit dat hij een sportschool en een sportschoenenzaak bezit is *onvoldoende* om hem aan te merken als '*public figure*'.

Dat [eiser] mogelijkerwijs bewondering geniet voor zijn zakelijk succes als ondernemer en het feit dat hij in eigen beheer pokertoernooien organiseert maken dat niet anders.

Ook brengt de omstandigheid dat de naam van [eiser] wordt genoemd in verband met een Maltese politicus die in opspraak is geraakt niet mee dat hij daardoor (ook) een 'public figure' is geworden.

Rb Den Haag 19 april 2018 ECLI:NL:RBDHA:2018:4672

.

124

goede doelen ondernemer en acupuncturist: publieke persoon?

[A] is zowel *voorwerp van, als deelnemer aan dat maatschappelijke debat* […] [A] profileert zich niet alleen nog steeds als actieve ondernemer in de goede doelen sector, maar ook als *kandidaat gemeenteraadslid* in het kader van de gemeenteraads-verkiezingen 2018. [A] is daarmee aan te merken als publiek persoon, zodat kiezers en anderen in het publiek belang hebben bij kennisname van informatie over zijn professionele verleden […]

[B] was betrokken bij de in het artikel aangekaarte problematiek en speelt als *arts* en lid van de *Raad van Advies* van een patiëntenvereniging een zekere rol in het openbare leven en werd bovendien door [A] in 2018 nog als kandidaat eigenaar van een onderneming gepresenteerd

Rb Den Haag 19 april 2018
ECLI:NL:RBDHA:2018:4672

125

een 'niet onbekend schrijver': publieke persoon?

4.17. Verder is van belang dat [verzoeker] *een – niet onbekend – schrijver is, waardoor hij als een publiek persoon wordt beschouwd*. Dit wordt door hemzelf ook niet weersproken. Uit de door [verzoeker] overgelegde correspondentie blijkt dat hij nog steeds als schrijver wenst verder te gaan. Hij heeft uitgeverijen benaderd om zijn werken te publiceren, die zijn verzoek vervolgens hebben afgewezen (mede) door hetgeen zij via Google Search over [verzoeker] te weten zijn gekomen …

Rb Mid NLD 14 nov. 2018
ECLI:NL:RBMNE:2018:5594

126

complicatie: bijzondere en strafrechtelijke gegevens

strafrechtelijke gegevens en bijzondere gegevens mogen niet worden verwerkt, tenzij…

- voor bepaalde doeleinden door sommige verwerkings-verantwoordelijken
- met uitdrukkelijke toestemming van betrokkene
- door desbetreffend individu zelf openbaar gemaakt
- enz.

verwerkings-verbod

uitzonderingen

journalistieke exceptie

127

'een absurde conclusie'

Conclusie AG JÄÄSKINEN 25 juni 2013 C-131/12
ECLI:EU:C:2013:424

90. […]. [D]e activiteiten van aanbieders van internetzoekmachines [zouden], wanneer zij werden beschouwd als verantwoordelijken voor de verwerking van de persoonsgegevens op bronpagina's van derden die ergens *„bijzondere" gegevens* in de zin van artikel 8 van de richtlijn zouden bevatten […] *automatisch illegaal worden* zodra niet is voldaan aan de strenge voorwaarden die dat artikel stelt aan de verwerking van zulke gegevens.

wát zeg je?!

128

G-J. Zwenne 2020

advocaat: strafrechtelijke gegevens..?

Hoewel de rechtbank zich bewust is van het *vergaande praktische gevolg* voor de verwerking van strafrechtelijke persoonsgegevens door de exploitant van een zoekmachine, acht de rechtbank de conclusie *onvermijdelijk* dat er in dit geval sprake is van een toepasselijk verbod op de verwerking van strafrechtelijke persoonsgegevens.

De rechtbank acht derhalve het verzoek om Google te bevelen de verwijzing naar de weblinks die voortkomen uit de zoekopdracht naar de naam van verzoeker uit de zoekresultaten te verwijderen dan wel af te schermen, reeds hierom toewijsbaar.

.

Rb. R'dam 29 maart 2016, ECLI:NL:RBROT:2016:2395

129

hypotheekfraude: géén strafrechtelijke gegevens

De URL's [zijn] geen strafrechtelijke persoonsgegevens van [verzoeker]. [..] Er is immers geen sprake van het opnemen in de zoekresultaten van zodanige concrete feiten en omstandigheden dat zij als *een strafbaar feit te kwalificeren bewezenverklaring* [...] kunnen dragen. Evenmin kan worden gezegd dat de verwerking in de zoekresultaten voor [verzoeker] een zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit oplevert. De hiervoor bedoelde zoekresultaten van de zoekmachine van Google brengen [verzoeker] namelijk op geen enkele wijze in verband met enig strafbaar feit.

.

Rb. R'dam 12 januari 2017 ECLI:NL:RBDHA:2017:264

130

een man uit Almere: géén strafrechtelijke gegevens…

bestempeld tot (ex) crimineel en iemand die diploma's en titels verzint…

De door [eiser] genoemde publicaties kunnen niet als een [..] strafbaar feit te kwalificeren bewezenverklaring worden aangemerkt. In deze publicaties gaat het immers om *niet meer dan geuite beschuldigingen* afkomstig van natuurlijke personen waarbij er geen enkel (justitieel) onderzoek heeft plaatsgevonden en waarvan de juistheid van de geuite beschuldigingen ook door [eiser] wordt betwist.

Rb Mid. NLD 20 februari 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:805

131

chirurg: tuchtrechtelijke gegevens

4.4 [W]aar dit in beginsel nog wel het geval was onder de Wbp [worden] tuchtrechtelijke persoonsgegevens onder de AVG *niet als bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens* [..] gecategoriseerd."

Rb A'dam 19 juli 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:8606

132

contactverbod

Hof Den Haag 24 december 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:3539

4.23 Een door de civiele rechter opgelegd contactverbod kan […] niet worden aangemerkt als een persoonsgegeven betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten in de zin van artikel 10 AVG. *De verwijzing naar het strafrecht impliceert dat het tenminste moet gaan om maatregelen met een punitief karakter.* Een civielrechtelijk contactverbod heeft geen punitief karakter.

Het feit dat de Nederlandse wetgever in artikel 1 van de UAVG heeft bepaald dat onder het begrip *persoonsgegevens van strafrechtelijke aard* mede vallen persoonsgegevens betreffende een door de rechter opgelegd verbod naar aanleiding van onrechtmatig of hinderlijk gedrag maakt dat niet anders.

133

zoekmachine is géén journalistiek

geen extra beperkingen op verwerking van strafrechtelijke gegevens…

Doordat het HvJ EU in genoemd arrest in feite heeft *uitgesloten* dat de exploitant van een zoekmachine met succes een beroep kan doen op de media-exceptie, staan exploitanten van zoekmachines […] voor de lastige keuze om… [het verwerkingsverbod te overtreden of dienstverlening te minimaliseren]

Conclusie A-G Langemeijer 4 november 2016, ECLI:NL:PHR:2017:933 (huurmoordenaar)

Rb Overijssel 24 januari 2017 ECLI:NL:RBOVE:2017:278

het Hof [heeft] in het Costeja-arrest […] geoordeeld dat Google zich *niet op de media-exceptie* kan beroepen

134

of toch mogelijk wél journalistiek…!

Hof DHG 23 mei 2017 ECLI:NL:GHDHA:2017:1360

Het verwerkingsverbod voor bijzondere gegevens is niet van toepassing voor zover dit noodzakelijk is voor uitsluitend journalistieke, artistieke of literaire doeleinden.

[D]e verwerking door Google van de persoonsgegevens van [verweerder] voldoet aan de criteria van *Satamedia* en dus heeft te gelden als te zijn verricht voor uitsluitend journalistieke doeleinden. Gelet op dit een en ander is (a) duidelijk dat de journalistieke exceptie het [verwerkings]verbod van artikel 16 Wbp kan doorbreken en kan (b) *niet op voorhand worden gezegd dat Google geen beroep op die exceptie toekomt.*

Er is sprake van 'journalistieke activiteiten' als die "de bekendmaking aan het publiek van informatie, meningen of ideeën tot doel hebben, ongeacht het overdrachts-medium.

Deze activiteiten zijn niet voorbehouden aan mediaondernemingen en kunnen een winstoogmerk hebben.

135

neen, toch géén journalistiek

Rb. A'dam 22 maart 2018 ECLI:NL:RBAMS:2018:3355

[..] [H]et werk van een zoekmachine [wordt] in de onderhavige context toch niet aangemerkt als een journalistieke activiteit. Daarvoor is immers mede essentieel dat de (in dit geval systematisch vergaarde) gegevens mede worden *bewerkt en/of geanalyseerd*, terwijl in voorkomend geval bovendien op basis daarvan *opiniërende conclusies* worden getrokken. Daarvan is in het geval van een zoekmachine - in de kern *een elektronische gegenereerde kaartenbak* - geen sprake.

136

G-J. Zwenne 2020

geen journalistiek, wél strafrechtelijke gegevens
maar géén verwerkingsverbod

Aan de vervulling van deze functie van een zoekmachine zou in belangrijke mate afbreuk worden gedaan voor zover het gaat om het vinden van publicaties waarin het publiek wordt ingelicht over strafrechtelijke persoonsgegevens betreffende medeburgers, indien het beroep van [verzoeker] op [het verwerkingsverbod van] zou slagen. *Een zo categorische beperking is niet goed te verenigen met het algemene belang.*

Rb. A'dam 22 maart 2018
ECLI:NL:RBAMS:2018:3355

Idem:
- Rb MNLD 20 februari 2017, ECLI:NL:RBMNE:2017:805
- Rb A' dam 25 januari 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:2979
- Rb A'dam 15 februari 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:1644
- Rb A' dam 22 maart 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:3355

137

F.
VERGEETRECHTSPRAAK

hof van justitie over territoriale werking
bijzondere gegevens

138

Google/CNIL – HJEU 24 september 2019, C-507/17

→ *territoriale werking van het vergeetrecht*

GC/CNIL – HJEU 24 september 2019, C-136/17

→ *verwerkingsverbod voor bijzondere gegevens*

139

Google/CNIL – HJEU 24 september 2019, C-507/17

→ *territoriale werking van het vergeetrecht*

Google hoeft zoekresultaten niet wereldwijd te verwijderen

→ *maar wel in alle EU-lidstaten!*

→ *én doeltreffende maatregelen om rechten van betrokkenen te beschermen*

zoals geo-blocking, anti-vpn(?)

140

G-J. Zwenne 2020

141

toetsvraag 9

Uit Google/CNIL blijkt dat Google, bij inwilliging van een vergeetverzoek, zoekresultaten wereldwijd moet verwijderen

A. Dit is juist

B. Dit is onjuist

142

HJEU 24 september 2019, C-C-136/17 (bijzondere gegevens)

25. [Verzoeker vraagt om] verwijdering van een link naar een satirische fotomontage die op 18 februari 2011 onder een pseudoniem online op YouTube is geplaatst, waarin zij wordt afgebeeld naast de burgemeester van een gemeente van wie zij kabinetschef was, en waarin duidelijk wordt gealludeerd op de vermeende intieme relatie tussen hen en op de invloed van deze relatie op haar politieke loopbaan. Deze fotomontage werd online geplaatst ter gelegenheid van de verkiezingscampagne voor de kantonnale verkiezingen waarvoor GC toen kandidaat was.

143

HJEU 24 september 2019, C-C-136/17 (bijzondere gegevens)

33. Het Hof zal de gestelde vragen onderzoeken vanuit het gezichtspunt van richtlijn 95/46, maar bij de analyse van die vragen tevens rekening houden met verordening 2016/679, zodat zijn antwoorden in ieder geval van nut zullen zijn voor de verwijzende rechter.

144

G-J. Zwenne 2020

vragen

- moet een zoekmachine zich in beginsel houden aan het verwerkingsverbod voor resp. bijzondere en strafrechtelijke gegevens?
- zo ja,
  - kan een zoekmachine gebruik maken van de uitzonderingen op het verwerkingsverbod?
  - kan een zoekmachine (ook) gebruik maken van de zgn. journalistieke exceptie?

HJEU 24 september 2019, C-C-136/17 (bijzondere gegevens)

art. 9.2(a), (e), (f) en (g) AVG; art. 22.2(a), (d) en (e) UAVG

- uitdrukkelijke toestemming van betrokkene
- door de betrokkene openbaar gemaakt
- zwaarwegend algemeen belang o.g.v. nationaal recht of unierecht…

- nodig voor uitoefenen van recht op vrijheid van meningsuiting en informatie
- noodzakelijk voor journalistieke doel of academische, artistieke of literaire uitdrukkingsvorm

art. 17.3, 85 AVG; art. 43 UAVG

145

verantwoordelijkheid van zoekmachine

46. [De] zoekmachine [is] verantwoordelijk […] voor het feit dat deze pagina wordt geïndexeerd en meer bepaald dat een link naar die pagina wordt getoond in de lijst met zoekresultaten die internetgebruikers te zien krijgen na een zoekopdracht op de naam van een natuurlijke persoon

wát zeg je?!

HJEU 24 september 2019, C-C-136/17 (bijzondere gegevens)

146

verwerkingsverbod óók voor zoekmachine

48. het verbod op, of de beperkingen inzake de verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens, onder voorbehoud van de in deze richtlijn bepaalde uitzonderingen, […] zijn van toepassing op de exploitant van een zoekmachine

- uitdrukkelijke toestemming van betrokkene
- door de betrokkene openbaar gemaakt
- zwaarwegend algemeen belang o.g.v. nationaal recht of unierecht…

HJEU 24 september 2019, C-C-136/17 (bijzondere gegevens)

147

toestemming moeilijk voor te stellen

62. … Het valt in de praktijk echter moeilijk voor te stellen […] dat de exploitant van een zoekmachine de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkenen verlangt alvorens hen betreffende persoonsgegevens te verwerken ten behoeve van zijn indexeringsactiviteit.

art. 7.3 AVG

toestemming kan trouwens altijd worden ingetrokken…

148

G-J. Zwenne 2020

kennelijk door betrokkene openbaargemaakt

63. … Daarentegen geldt de […] omstandigheid dat de betrokken gegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt […] voor zowel de exploitant van de zoekmachine als voor de redacteur van de betreffende webpagina.

maar dan kan gebruik worden gemaakt van het recht van bezwaar…

art. 17.3(c) en 21.1 AVG

149

informatievrijheid

vergeetrecht niet van toepassing voor zover verwerking nodig is voor uitoefenen van recht op vrijheid van meningsuiting en informatie

59 In [..] artikel 17, lid 3, onder a), is dus expliciet het vereiste neergelegd, een afweging te maken tussen

- *de in de artikelen 7 en 8 van het Handvest neergelegde grondrechten op eerbiediging van het privéleven en op bescherming van persoonsgegevens enerzijds, en*
- *het door artikel 11 van het Handvest gewaarborgde grondrecht op vrijheid van informatie anderzijds.*

150

algemeen zwaar-wegend belang

Art. 8.4 Rl 95/46: Mits passende waarborgen worden geboden, mogen de Lid-Staten om redenen van zwaarwegend algemeen belang bij nationale wet of bij een besluit van de toezichthoudende autoriteit nog andere afwijkingen naast die bedoeld in lid 2 vaststellen.

Art. 7 en 8 HEU

Art. 8.4 Rl 95/46 en art. 9.2(g) AVG

68. [E]en zoekmachine [moet] [..] op basis van alle relevante elementen van het geval en gelet op de ernst van de inbreuk op […] de grondrechten van de betrokkene op eerbiediging van het privéleven en op bescherming van persoonsgegevens, om de redenen van algemeen zwaarwegend belang […] nagaan of de opname van deze link in de resultatenlijst […] noodzakelijk blijkt ter bescherming van de in […] recht op vrijheid van informatie van de internetgebruikers die mogelijk geïnteresseerd zijn in toegang tot deze webpagina via een dergelijke zoekopdracht.

Art. 11 HEU

9.2 (g) AVG de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ….

151

informatievrijheid

Hof Den Haag 24 december 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:3539

Art. 9.2(g) AVG

4.6. Ook is voldaan aan […] de vereiste basis in het Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel is gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen zijn getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene. *Het zwaarwegende algemene belang van de bescherming van de informatievrijheid wordt namelijk beschermd door onder meer artikel 10 EVRM*, dat al dan niet na omzetting onderdeel uitmaakt van het nationale recht van de lidstaten van de Europese Unie, waaronder Nederland (*en door artikel 11 van het Handvest*).

152

G-J. Zwenne 2020

'afspiegeling van actuele gerechtelijke situatie'

78. [D]e exploitant van een zoekmachine [dient] [..] in ieder geval uiterlijk bij het verzoek tot verwijdering van links de *resultatenlijst dusdanig [..] te ordenen* dat het algehele beeld dat hiermee voor de internetgebruiker wordt geschetst een afspiegeling vormt van de actuele gerechtelijke situatie, hetgeen onder meer vereist dat de links naar webpagina's die daarover informatie bevatten als eerste op deze lijst verschijnen

HJEU 24 september 2019, C-C-136/17 (bijzondere gegevens)

153

een (eigen) voorstel

- *aanspraken op grond van het vergeetrecht moeten in tijd worden beperkt*
- *in uw vergeetverzoek zet u uiteen gedurende welke periode de u betreffende gegevens moeten worden verwijderd, en waarom*
- *na verloop van de vergeettermijn vervalt de verplichting om de gegevens te verwijderen*
- *tenzij u met succes een nieuw verzoek doet*

154

G.
E-PRIVACY

een verbod op cookiemuren(?)

155

Artikel 11.7a Telecomwet

Onverminderd de Algemene verordening gegevensbescherming is het via een elektronisch communicatienetwerk opslaan van of toegang verkrijgen tot informatie in de randapparatuur van een gebruiker, alleen toegestaan op voorwaarde dat de betrokken gebruiker:

a) is voorzien van duidelijke en volledige informatie overeenkomstig de Algemene verordening gegevensbescherming, in ieder geval over de doeleinden waarvoor deze informatie wordt gebruikt, en

b) daarvoor toestemming heeft verleend.

plaatsen en uitlezen van cookies

is de toestemming rechtsgeldig als er sprake is van een cookiemuur..?

is de toestemming in vrijheid gegeven…?

Toestemming mag niet worden geacht vrijelijk te zijn verleend indien de betrokkene geen echte of vrije keuze heeft of zijn toestemming niet kan weigeren of intrekken zonder nadelige gevolgen

(overw. 42 Preambule AVG)

156

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Wettelijke regels voor cookies

Voor het gebruik van cookies gelden wettelijke regels. Dat zijn in de eerste plaats regels uit de Telecommunicatiewet (Tw).

Maar op tracking cookies (in combinatie met overige gegevens die over het websitebezoek worden verzameld) is ook de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing.

Uitleg over de wettelijke eisen aan andere soorten cookies is te vinden op de website van de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

Cookiewalls

Op grond van de AVG zijn cookiewalls niet toegestaan. Dat komt omdat de AVG bepaalde eisen stelt aan de benodigde toestemming voor het plaatsen van tracking cookies.

Met een cookiewall (cookiemuur) kunnen websites, apps of andere diensten géén geldige toestemming krijgen van hun bezoekers of gebruikers.

157

Voorstel ePrivacyverordening (10 januari 2017)

cookietoestemming kan ook worden gegeven via zgn. browserinstellingen

maar gebruikers moeten er iedere zes maanden op worden gewezen dat toestemming kan worden ingetrokken…

EUROPEAN COMMISSION

Brussels, 10.1.2017
COM(2017) 10 final

2017/0003 (COD)

Proposal for a

REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL

concerning the respect for private life and the protection of personal data in electronic communications and repealing Directive 2002/58/EC (Regulation on Privacy and Electronic Communications)

(Text with EEA relevance)

{SWD(2017) 3 final}
{SWD(2017) 4 final}
{SWD(2017) 5 final}
{SWD(2017) 6 final}

158

Text proposed by the Commission

(22) The methods used for providing information and obtaining end-user's consent should be as user-friendly as possible. Given the ubiquitous use of tracking cookies and other tracking techniques, **end-users** are increasingly requested to provide consent to store such tracking

provide consent. The use of technical means to provide consent, for example, through transparent and user-friendly settings, may address this problem. Therefore, this Regulation should provide for the possibility to express consent by using the appropriate settings of a browser or other application. The choices made by **end-users** when establishing **its** general

any third parties. Web browsers are a type of software application that permits the retrieval and presentation of information on the internet. Other types of applications, such as the ones that permit calling and messaging or provide route guidance, have also the same capabilities. Web browsers mediate much of what occurs between the **end-user** and the website. From this perspective, they are in a privileged position to play an active role to help the end-user to control the flow of information to and from the terminal equipment. More particularly web browsers may be used as **gatekeepers**, thus helping end-users to prevent information from their terminal equipment (for example smart phone, tablet or computer) from being accessed or stored.

Amendment

(22) The methods used for providing information and obtaining end-user's consent should be as user-friendly as possible. Given the ubiquitous use of tracking cookies and other tracking techniques, **users** are increasingly requested to provide consent to store such tracking cookies

his Regulation should prevent the use of so- called "cookie walls" and "cookie banners* *hat do not help users to maintain control over their personal information and privacy or become informed about their rights. The use of technical means to provide consent, for

this Regulation should provide for the possibility to express consent by ***technical specifications, for instance by*** using the appropriate settings of a browser or other application. ***Those settings should include choices concerning the storage of information on the user's terminal equipment as well as a signal sent by the browser or other application indicating the user's preferences to other parties.*** The choices made by **users** when establishing **the** general privacy settings of a browser or other application should be binding on, and enforceable against, any third parties. Web browsers are a type of software application that permits the retrieval and presentation of information on the internet. Other types of applications, such as the ones that permit calling and messaging or provide route guidance, have also the same capabilities. Web browsers mediate much of what occurs between the **user** and the website. From this perspective, they are in a privileged position to play an active role to help the end-user to control the flow of information to and from the terminal equipment. More particularly web browsers, ***or applications or operating systems*** may be used as ***the executor of a user's choices***, thus helping end-users to prevent information from their terminal equipment (for example smart phone, tablet or computer) from being accessed or stored.

159

Text proposed by the Commission

(22) The methods used for providing information and obtaining end-user's consent should be as user-friendly as possible. Given the ubiquitous use of tracking cookies and other tracking techniques, ***end-users*** are increasingly requested to provide consent to store such tracking cookies in their terminal equipment. As a result, end-users are overloaded with requests to provide consent. The use of technical means to provide consent, for example, through transparent and user-friendly settings, may address this problem. Therefore, this Regulation should provide for the possibility to express consent by using the appropriate settings of a browser or other application. The choices made by ***end-users*** when establishing ***its*** general privacy settings of a browser or other application should be binding on, and enforceable against, any third parties. Web browsers are a type of software application that permits the retrieval and presentation of information on the internet. Other types of applications, such as the ones that permit calling and messaging or provide route guidance, have also the same capabilities. Web browsers mediate much of what occurs between the ***end-user*** and the website. From this perspective, they are in a privileged position to play an active role to help the end-user to control the flow of information to and from the terminal equipment. More particularly web browsers may be used as ***gatekeepers***, thus helping end-users to prevent information from their terminal equipment (for example smart phone, tablet or computer) from being accessed or stored.

160

Amendment

(22) The methods used for providing information and obtaining end-user's consent should be as user-friendly as possible. Given the ubiquitous use of tracking cookies and other tracking techniques, users are increasingly requested to provide consent to store such tracking cookies in their terminal equipment. As a result, ***users*** are overloaded with requests to provide consent. ***This Regulation should prevent the use of so- called "cookie walls" and "cookie banners" that do not help users to maintain control over their personal information and privacy or become informed about their rights***. The use of technical means to provide consent, for example, through transparent and user friendly settings, may address this problem. Therefore, this Regulation should provide for the possibility to express consent by ***technical specifications, for instance by*** using the appropriate settings of a browser or other application. ***Those settings should include choices concerning the storage of information on the user's terminal equipment as well as a signal sent by the browser or other application indicating the user's preferences to other parties.*** The choices made by ***users*** when establishing ***the*** general privacy settings of a browser or other application should be binding on, and enforceable against, any third parties. Web browsers are a type of software application that permits the retrieval and presentation of information on the internet. Other types of applications, such as the ones that permit calling and messaging or provide route guidance, have also the same capabilities. Web browsers mediate much of what occurs between the ***user*** and the website. From this perspective, they are in a privileged position to play an active role to help the end-user to control the flow of information to and from the terminal equipment. More particularly web browsers, ***or applications or operating systems*** may be used as ***the executor of a user's choices***, thus helping end-users to prevent information from their terminal equipment (for example smart phone, tablet or computer) from being accessed or stored.

161

CNIL.

To protect personal data, support innovation, preserve individual liberties

MY COMPLIANCE TOOLS | DATA PROTECTION | TOPICS | THE CNIL |

> Cookies and other tracking devices: the Council of State issues its decision on the CNIL guidelines

Cookies and other tracking devices: the Council of State issues its decision on the CNIL guidelines

29 June 2020

In its decision of 19 June 2020, the Council of State (Conseil d'État) essentially validated the guidelines on cookies and tracking devices adopted by the CNIL on 4 July 2019. The purpose of these guidelines was to clarify the enhanced legal

GDPR. However, the Council of State overturned the provision of the guidelines prohibiting in a general and absolute manner the practice of "cookie walls", ruling that such a prohibition could not be included in an act of soft law. The CNIL takes note of this decision and will adjust its guidelines and future recommendation to comply with it accordingly.

On July 4th, 2019, as part of its action plan on targeted advertising and following consultation with professionals and civil society, the CNIL adopted guidelines on cookies and other tracking devices in order to clarify the applicable rules and best practices in this area since the entry into force of the General Data Protection Regulation (GDPR).

The purpose of these guidelines is to clarify the conditions under which the GDPR reinforces the rights of Internet users, in order to enable them to maintain control over their personal data against cookies and tracking devices that are frequently used, in particular when browsing websites.

These guidelines were challenged by several professional associations and unions in the online advertising, e-commerce and media sectors.

[T]he Council of State overturned the provision of the guidelines prohibiting in a general and absolute manner the practice of "cookie walls", ruling that such a prohibition could not be included in an act of soft law.

162

H.
VERZAMELWET GEGEVENSBESCHERMING

het ontwerpwetsvoorstel

163

Art. 5 UAVG

Een jongere tussen 12 en 16 jaar kan onafhankelijk van zijn vertegenwoordiger besluiten om de toestemming in te trekken voor de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens

art. 18 UAVG

ook voor overheden boetes voor overtredingen van bepalingen die zien op gegevens van strafrechtelijke aard

nieuw art. 23a UAVG

accountants mogen bijzondere gegevens verwerken in het kader van accountantscontrole

Art. 41 UAVG

beperking van inzage- en andere rechten o.g.v. art. 41 UAVG mag alleen als afweging en onderbouwing transparent zijn. En AP moet een afschrift krijgen van het desbetreffende besluit en de onderbouwing daarvan…

nieuw art. 7 lid 5 UAVG

In de regeling van de benoeming van leden van de Autoriteit persoonsgegevens (AP) zijn grondslagen opgenomen om nadere regels te stellen over onder meer de noodzakelijke kwalificaties waarover een lid dient te beschikken, en de benoemingsprocedure …

164

Art. 5 UAVG

Een jongere tussen 12 en 16 jaar kan onafhankelijk van zijn vertegenwoordiger besluiten om de toestemming in te trekken voor de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens

165

art. 18 UAVG

ook voor overheden boetes voor overtredingen van bepalingen die zien op gegevens van strafrechtelijke aard

nieuw art. 23a UAVG

accountants mogen bijzondere gegevens verwerken in het kader van accountantscontrole

166

nieuw art. 7 lid 5 UAVG

In de regeling van de benoeming van leden van de Autoriteit persoonsgegevens (AP) zijn grondslagen opgenomen om nadere regels te stellen over onder meer de noodzakelijke kwalificaties waarover een lid dient te beschikken, en de benoemingsprocedure ...

167

Art. 41 UAVG

beperking van inzage- en andere rechten o.g.v. art. 41 UAVG mag alleen als afweging en onderbouwing transparent zijn. En AP moet een afschrift krijgen van het desbetreffende besluit en de onderbouwing daarvan...

168

Art. 5 UAVG

Een jongere tussen 12 en 16 jaar kan onafhankelijk van zijn vertegenwoordiger besluiten om de toestemming in te trekken voor de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens

art. 18 UAVG

ook voor overheden boetes voor overtredingen van bepalingen die zien op gegevens van strafrechtelijke aard

nieuw art. 23a UAVG

accountants mogen bijzondere gegevens verwerken in het kader van accountantscontrole

nieuw art. 7 lid 5 UAVG

In de regeling van de benoeming van leden van de Autoriteit persoonsgegevens (AP) zijn grondslagen opgenomen om nadere regels te stellen over onder meer de noodzakelijke kwalificaties waarover een lid dient te beschikken, en de benoemingsprocedure ...

Art. 41 UAVG

beperking van inzage- en andere rechten o.g.v. art. 41 UAVG mag alleen als afweging en onderbouwing transparent zijn. En AP moet een afschrift krijgen van het desbetreffende besluit en de onderbouwing daarvan...

169

nieuw art. 47a UAVG

Delegatiegrondslag voor onderzoekscommissies en adviescolleges

nieuw onderdeel in art. 30.3 UAVG

De curator kan medische dossiers bewaren, als Minister VWS of MZ dat nodig acht én als toestemming vragen aan patiënt onmogelijk is of een onevenredige inspanning vergt

nieuw art. 68a Faillisementswet

De curator kan persoonsgegevens verwerken, waaronder ook nummers die dienen ter identificatie van personen die bij wet zijn voorgeschreven op grond van artikel 46 UAVG, voor zo ver dit noodzakelijk is voor het beheer en de vereffening van de boedel

BSN

170

toetsvraag 10

In het ontwerpwetsvoorstel voor de Verzamelwet gegevensbescherming wordt erin voorzien dat in de regeling van de benoeming van AP-leden de mogelijkheid wordt opgenomen om nadere regels te stellen over de noodzakelijke kwalificaties waarover een lid dient te beschikken

A. Dit is juist

B. Dit is onjuist

171

DANK VOOR UW AANDACHT

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl

172